

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖS – MAY 25, 2010 • Vol. CI Nr. 94

Kaina 75 c.

B Obama pažymi sąjungininkų svarbą

New York, gegužės 23 d. (BNS) – Prezidentas Barack Obama, kurio administracija rengiasi paskelbti oficialią nacionalinio saugumo strategiją, sakė, kad Jungtinėms Valstijoms reikia tarptautinės pagalbos atsakant į tokius sudėtingus iššūkius kaip karas Afganistane.

B. Obama, kuris kalbėjo JAV karo akademijos baigiamojo kurso kariūnams, bendrais bruožais nusakė naująją strategiją, pagrįstą diplomacija, tarptautiniu bendradarbiavimu ir stipresniais tarptautiniais reikalavimais bei institucijomis. Kiekviena nauja prezidento administracija nusiunčia Kongresui nacionalinės saugumo strategijos politikos pareiškimą. B. Obama strategija turi būti paskelbta šią savaitę.

„Amerikos ginkluotosios pajėgos taikosi prie besikeičiančių laikų, bet jūsų pastangos turi būti papildytos, – sakė B. Obama. – Mums reikės atnaujinto mūsų diplomatų dalyvavimo nuo didžiųjų sostinių iki pavojingų taškų; ir plėtos specialistų, kurie ga-

B. Obama strategija turi būti paskelbta šią savaitę.

Reuters nuotr.

li remti afganų žemės ūkį ir padėti afrikiečiams įgyti gebėjimą išsimaitinti.”

Vykstant karams Afganistane ir Irake, tvyrant susirūpinimui dėl ekonomikos ir aplinkosaugos, tam, kad būtų padedama kurti „ekonominių

pertvarkų ir individualių galių suteikimo, senos neapykantos ir naujų pavojų, kylančių valstybių ir pasaulinių iššūkių erą”, reikės amerikiečių inovacijų, per iškilmes West Point įskūrusios akademijos stadione sakė B. Obama.

Nukelta į 7 psl.

Islandijos ugnikalnis tikriausiai išsikvėpė

Reikjavikas, gegužės 24 d. (BNS) – Islandijoje esantis Ejafjaldlio ugnikalnis neberodo jokių aktyvumo ženklų, pranešė geofizikai, o šis pranešimas sužadino viltis, kad išsiveržimas, kuris ilgiau nei mėnesį trikdė lėktuvų skrydžius Europoje, pagaliau pasibaigė.

„Galiu patvirtinti, kad aktyvumas krateryje liovėsi. Magma nebe-

kyla, – sakė Magnus Gudmundsson. – Dabar iš kraterio kyla tik garai. Jeigu nėra naujų žemės drebėjimų ir išsiveržimų, galima manyti, kad visa tai baigėsi”.

Tačiau geofizikas pridūrė, jog „dar per anksti sakyti, ar išsiveržimas liovėsi, ar tik laikinai nutrūko”. Specialistai žada ateinančiomis savaitėmis atidžiai stebėti ugnikalnį, kuris

pradėjo veržtis balandžio 14 d.

Paskutinį kartą 1821–1823 m. ugnikalnis veržėsi 13 mėnesių. Specialistai perspėja, kad pasibaigus šiam ugnikalnio išsiveržimui, gali atgyti kuris nors kitas krateris arba kaimyninis Katlos ugnikalnis, kuris yra daug didesnis, o jo išsiveržimai paprastai būna dar audringesni. Ar tai nutiks ir kada – „neįmanoma pa-

sakyti”, – pabrėžė M. Gudmundsson.

Per Ejafjaldlio didžiausio aktyvumo laikotarpį, praėjus savaitei nuo jo išsiveržimo pradžios, į orą išmestas didelis kiekis ugnikalnio dalelių su trikdė lėktuvų skrydžius Europoje labiausiai nuo Antrojo pasaulinio karo. Buvo atšaukta arba atidėta daugiau nei 100,000 skrydžių, savo planus buvo priversti pakeisti 8 mln. keleivių.

Kandidatas į generalinius prokurorus – D. Valys

Vilnius, gegužės 24 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė į generalinius prokurorus teikia Akmenės rajono apylinkės vyriausiojo prokuroro Dariaus Valio kandidatūrą.

„Prezidentė susidarė įspūdį, kad D. Valys yra tinkamas kandidatas į generalinius prokurorus, kad jis objektyviai vertina šalies teisėsaugos problemas, yra pasiryžęs pertvarkoms ir nebijoti prisiimti atsakomybės ir supranta, kokia atsakomybė tenka generaliniam prokurorui”, – D. Grybauskaitės nuostatą išsakė jos atstovas. Prezidentė taip pat atkreipė dėmesį į tinkamą D. Valio pasirengimą – jis atitinka ir įstatymo keliamus reikalavimus, vertinga savybe laiko tai, kad 37-erių metų D. Valys turi du aukštuosius – teisės ir elektronikos inžinerijos – išsilavinimus. Be to, D. Valys jau devintus metus vadovauja Akmenės rajono apylinkės prokuratūrai, kurios darbo rezultatais prezidentė yra patenkinta.

Šiuo metu Generalinei prokuratūrai vadovauti laikinai pavesta Raimondui Petrauskui. Šalies vadovė yra pareiškusį, kad jo neskirs į nuolatines pareigas.

Bus kompiuterizuoti Balzeko lietuvių kultūros muziejaus bibliotekos fondai

Iš kairės: Muziejaus bibliotekininkė Irena Pumputienė, „Sintagmos” projektų vadovė D. Kazakevičiūtė, muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr, muziejaus geneologijos ir archyvų skyriaus vedėja Karilė Vaitkutė.

R. Vasiliauskienės nuotr.

Čikaga, gegužės 24 d. (Balzeko muziejaus info) – Čikagoje esantis Balzeko lietuvių kultūros muziejus pasiryžo dideliam žingsniui – kompiuterizuoti visą savo biblioteką ir archyvus. Muziejus įsigijo bendrovės „Sintagma” sukurta „Mobis” programinę įrangą, kurią Lietuvoje naudoja daugelis bibliotekų, tarp jų – ir Martyno Mažvydo nacionalinė biblioteka.

Programą iš Vilniaus į Čikagą atvežė, įdiegė ir darbuotojus apmokė „Sintagmos” projektų vadovė Danutė Kazakevičiūtė. Laukia didelis darbas, tačiau tikimasi, kad po kelerių metų visi muziejaus bibliotekoje esantys leidiniai, taip pat archyvinė medžiaga ir nuotraukos bus suvesti į elektroninę duomenų bazę. Ši informacija bus skelbiama muziejaus internetinėje svetainėje www.balzekasmuseum.org.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Alergijos (p. 2)
- Nelaimės Meksikos įlankoje pamokos (p. 3)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- Esperanto – kalba, vienijanti viso pasaulio žmones (p. 4)
- Lietuviškumo niekada nebus per daug (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Užsienio savanoriai sudrebino Kauną (p. 8, 9)
- V. Alantas (32) (p. 9)
- Kun. Trimako knygos pristatymas Cicero (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.76 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Nuskambėjo paskutinis skambutis JAV lituanistinių mokyklų abiturientams. Susijaudinę į mokslo metų baigimo šventę atvyko ne tik moksleiviai, bet ir jų tėveliai. Jaudinosi ir mokytojai, ne vienerius metus padėję mokiniams pildyti lietuviškų žinių lagaminą. Norisi tikėti, kad lituanistinių mokyklų įteiktas mokyklos baigimo pažymėjimas patvirtina, kad jauni žmonės, kurie lituanistinėse mokyklose augo, brendo, lavinosi, pažino, darė pirmąsias klaidas ir iš jų mokėsi, surado geriausius draugus, yra tikri lietuviai, nors ir gyvena šiaurės Atlanto. Žmogus, turintis savas šaknis, yra stipresnis, turtingesnis savo dvasia. Ir nesvarbu, kokiame žemės kampelyje jis gyvena, nesvarbu, kur gimė – Lietuvoje ar Amerikoje, lituanistinėse mokyklose jų lietuviybės šaknys sustiprėjo. Tiki-mės, kad atsigėręs iš lietuviško žinių šaltinio, tas išdygęs augalas sužydės gražiais žiedais.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

ANDRIUS KUDIRKA, M.D.

Tel.: 708-349-0747 Orland Park, IL

www.seimosgydytojas.com

Alergijos

Pavasariį prasideda alergijų sezonas. Žolės pradeda augti, gėlės pradeda gražiai žydėti, tuo pačiu metu pasklinda žiedadulkės. Niežti akys, varva nosis, pacientai dažnai čiaudi. Šį mėnesį pakalbėsime apie geriausius būdus nustatant ir gydant alergijas.

Istorija

Beveik visi žmonės žino būdingus alergijų požymius: pacientas dažnai čiaudi, nosis varva (skaidrios gleivės), nosis užkimšta, sunku kvėpuoti per nosį, prarandama uoslė, dažnai gleivės teka į gerklę ir pacientas nori jas ryti arba atkosėti. Taip pat gali niežtėti, paraudonuoti ir ašaroti akys. Kai alergijos požymiai pasireiškia itin stipriai, pacientai dažnai blogai jaučiasi, turi mažiau energijos, nenori eiti į lauką, gali sutrikti miegas, kartais net būna sunku eiti į darbą, ypatingai jeigu pacientas dirba lauke.

Pacientai dažnai serga alergija tuo pačiu sezonu kiekvienais metais, pavyzdžiui, kai pavasarį ar vasarą pasklinda daug žiedadulkių. Kiti dažniau serga rudenį. Svarbu prisiminti, kad ne visi pacientai serga pagal sezonus. Kiti pacientai serga dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, namų dulkių, gyvulių arba pelėsių, ir gali sirgti ištisus metus. Pacientai, turintys daug alergijos požymių, kartais serga bronchine astma, ir kai alergijos požymiai ypač smarkiai pasireiškia pavasarį ar vasarą, jie pradeda daugiau kosėti, sunkiau kvėpuoja, girdisi plaučių švokštimas.

Alergija gali būti genetiškai paveldima. Pacientai, sergantys alergija, dažnai pasako, kad tėvas arba motina irgi daug metų vargsta nuo alergijos. Taip pat pacientai, sergantys bronchine astma arba turintys atopinį dermatitą (egzemą), turi polinkį dažniau sirgti alergija.

Pasitikrinimas

Pacientai, kuriems dažnai pasireiškia alergijos požymiai, turėtų pasitikrinti pas gydytoją. Gydytojas paklausia apie požymius, apie šeimos ir kitų ligų istoriją. Labai svarbu sužinoti, nuo ko pablogėja ir nuo ko pa-

gerėja savijauta. Pacientas gali pasakyti, kokius vaistus nuo alergijos yra gėręs ir ar jie buvo veiksmingi. Gydytojas patikrina pacientą, žiūri, ar paraudusios akys, ar ausies būgneliai normalūs, ir svarbiausia – patikrina nosį. Sergantiems alergija užsikemša nosis, padidėja nosies kriauklės, varva gleivės ir retkarčiais gali būti sinusų polipai. Gerklėje matosi gleivės ir paraudusi ryklė. Plaučiai dirba normaliai, bet jei pacientas serga bronchine astma, gali girdėtis švokštimas. Kartais, jeigu pacientas turi atopinį dermatitą, gali būti išberta oda.

Jeigu pacientui pasireiškia būdingi alerginiai požymiai, dažnai nereikia jokių papildomų tyrimų. Jeigu neaišku, ar pacientas tikrai serga alergija ar kokia kita liga, kartais gydytojas pasiūlo pacientui padaryti bendrą kraujo tyrimą ir alergijos tyrimus. Tai yra kraujo tyrimai, kai pacientas tikrinamas dėl antikūnių prieš žoles, dulkes, gyvulius ar t. t. Arba galima atlikti odos antigeno punktūros tyrimą – alergologo kabinete įleidus antigenus į odą po valandos tikrinama alerginė reakcija. Taip pat, jeigu yra nosies polipų arba pacientas dažnai serga sinusitu, kartais siūloma pasitarti su nosies-gerklės ligų specialistu. Pacientai, kuriems pasireiškia plaučių ligų požymiai (kosti, jiems sunku kvėpuoti, girdisi plaučių švokštimas), turi atlikti plaučių rentgenogramą ir plaučių spirometriją (lung function test).

Gydymas

Pirmiausia, jeigu pacientas serga alergija, labai svarbu vengti sąlyčio su alergizuojančiais dalykais. Sergan-

tys šienlige turėtų vengti dažnai eiti į lauką, kai pavasarį arba rudenį yra daug žiedadulkių. Tokiu atveju, kai pacientas turi pjauti žolę arba dirbti sode, galima nešioti kaukę, kad mažiau įkvėptų žolių ir žiedadulkių. Dar yra svarbu nusiprausti duše ir išskalbti darbo drabužius. Jeigu pacientas alergiškas dulkėms ar dulkių erkėms, jis turėtų miegoti ant sintetinės pagalvės, čiužinį galima apvilkti priešalergine antklode.

Jeigu negalima išvengti alergijos, gydytojai dažnai pasiskiria vaistus. Priešhistaminai vaistai sumažina alergijos požymius, alerginiams antigenams (žiedadulkėms, dulkėms...) sukėlus kūne reakciją su histaminais ir kitais chemikalais, kurie erzina nosį, akis ir gerklę. Pirmos kartos priešhistaminai („Benadryl“, *diphenhydramine*, *promethazine*) sumažina alergijos požymius, bet turi pašalinį poveikį – migdo pacientus, ypatingai mažus vaikus, džiūsta nosis ir burna, vyresniems pacientams, sergantiems glaukoma, gali pabloginti regėjimą. Antros kartos priešhistaminai turi mažiau pašalinių poveikių, bet veiksmingai sumažina alergijos požymius. Dabar galima pirkti „Claritin“ ir „Zyrtec“ be recepto, o „Allegra“, „Clarinex“ ir „Xyzal“ yra reikalingas gydytojo receptas.

Pacientai, kuriems pasireiškia daug alergijos požymių arba jei jie nenori gerti tablečių, gali vartoti priešalerginius nosies purškalus. Nosies steroidai kaip „Flonase“, „Nasonex“, „Nasacort“, „Rhincort“ žymiai sumažina čiaudėjimą ir nosies varvėjimą. Šie vaistai veikia pamažu, juos reikia kas dieną purkšti alergijos sezono metu, taip mažinant nosies kriauklių tinimą, lengvinant kvėpavimą per nosį. Taip pat yra priešalerginių akių lašų („Patanol“, „Optivar“), padedančių pacientams, kuriems dėl alergijos ašaroja, niežti, parausta akys.

Jeigu pacientas visus vaistus jau yra išbandęs ir alergija vis vien labai kamuoja, reikia pasitarti su alergologu. Jis gali paskirti vaistų režimą, kartais prirašoma imuninė terapija – kai alergologo kabinete kartą į savaitę įleidžiamas alergenai ir po truputį paciento imuninė reakcija į alergeną mažėja. Tokiu būdu po keleto imunoterapijos seansų pacientui mažiau pasireiškia alergija ir tuomet galima sumažinti priešalerginių vaistų vartojimą.

Dr. Kudirkos kalbos apie alergijas galima paklausti tinklalapyje adresu: **www.seimosgydytojas.com** (spauskite „Podcast“).

Alergija stiprina imunitetą ir apsaugo nuo vėžio

Mokslininkai teigia, jog turintieji vienokią ar kitokią alergiją mažiau rizikuoja susirgti vėžiu, nei sveikieji, rašo dailymail.co.uk. Jų nuomone, neigiamos organizmo reakcijos stiprina imuninę sistemą ir tokiu būdu apsaugo nuo mirtimi galinčių pasibaigti ligų.

Remiantis moksliniais tyrimais, sergantiems astma 30 proc. sumažėja tikimybė susirgti kiaušidžių vėžiu, ore esančioms medžiagoms alergiškiems vaikams rizika susirgti leukemija – 40 proc. mažesnė, nei sveikiems bendraamžiams.

„Reikia išsamesnių tyrimų, tačiau skaičiai rodo, kad alergija yra statistiškai pastebimas apsauginis veiksnys“, – teigė University of Texas epidemiologas daktaras Zuber Mulla.

– Tyrimus atlikę medikai seniai įtarė, kad alergijos ir vėžys susiję, tik tyrimai rodė įvairius rezultatus.”

Tačiau pastaraisiais metais iškilo aiškesnis vaizdas ir jau galima daryti prielaidą, kad sergantieji alergija turi didelį pranašumą. Cornell University medikai ištyrė, kad vaikų alergija ore esančioms dalelėms mažina riziką susirgti gerklės, odos, plaučių ir žarnyno vėžiu. Kitas tyrimas parodė, jog alergijos mažina vadinamosios ne Hodkin limfomos ir skrandžio vėžio riziką. Harvard University mokslininkai nustatė, kad astma, egzema, šienlige mažina smegenų vėžio grėsmę. Kanadoje atlikti tyrimai parodė, kad sergant vadinamąja šienlige kasos vėžio rizika sumažėja 58 proc.

Delfi.lt

Dainavimas chore – naudingas sveikatai

Švedijos mokslininkai mano, kad dainavimas chore gali padėti ne tik gerai jaustis, tačiau ir palengvinti sergančiųjų skrandžio sutrikimais gyvenimą. Jau ankstesni tyrimai atskleidė teigiamas biologines ir psichologines dainavimo pasekmes: tai atpalaiduoja, suteikia džiaugsmo pojūtį bei teigiamos energijos.

Mokslininkai taip pat nustatė, kad dainavimas didina oksitocinų kiekį serume. Dainavimas chore taip pat pagerina anabolinę regeneraciją bei palengvina sergančiųjų dirgliosios žarnos sindromu (DŽS) gyvenimą, nes paprastai jų kraujyje yra mažas oksitocinų kiekis.

Lrt.lt

NELAIMĖS MEKSIKOS ĮLANKOJE PAMOKOS

Siūlome rusų publicisto ir mokslininko straipsnį apie nelaimę Meksikos įlankoje. Autorius ne tik aptaria susidariusią kritinę padėtį, bet taip pat neri-mauja, jog panašios nelaimės Rusijoje galėtų turėti dar kraupesnių pasekmių.

BORIS ŽUKOV

Reikės dar daug laiko, kol nelaimės pasekmės Meksikos įlankoje bus panaikintos. Kol kas taikomos priemonės gali tik mažinti žalą, bet ne padėti tašką šioje kraupioje istorijoje. Tam, kad iš naftos gręžinio nustotų tekėti nafta, regis, telieka vienintelė priemonė – kaip nors tą gręžinio angą uždaryti, o tam reikia gręžti dar vieną gręžinį, kuris pataikytų tiesiai į naftos telkinio gyslą ir leistų pataisyti naftos tekėjimą. Gegužės 2 dieną tokie darbai jau prasidėjo, tačiau, žinovų vertinimu, jie užtruks ne vieną mėnesį. Kol kas daug neaiškumų, kalbant tiek apie nelaimės priežastis, tiek apie jos pasekmes. Tačiau jau dabar galima daryti kai kurias išvadas.

Pikantiška tai, kad ekologinės nelaimės kaltininke tapo būtent „British Petroleum” – kompanija, kuri daug metų nuosekliai kūrė ekologiškai atsakingos bendrovės vardą. O dabar paaiškėja įvairių pažeidimų, tiek gaunant leidimą gręžti, tiek naudojant pačią naftos platformą. Taigi, kalbų apie bendrovės dviveidiškumą netrūksta. Gal ir smagu sugėdinti kitą ir pasijusti moraliai pranašes-niam, tačiau, deja, tai šiuo atveju ko-vojan su nelaime negali padėti.

Turime pripažinti, kad tai, jog poveikio aplinkai vertinimą ren-giantys mokslininkai lengva ranka iš-vadose rašė tai, kas „British Petro-leum” palanku, nėra vien tik šios bendrovės spaudimo ypatumas ar išskirtinis atvejis, bet įprastas po-veikio aplinkai vertinimo rašymo būdas. Beje, tai jau patvirtino ir tyri-mas, kurio metu išaiškėjo, kad ir dešimtys kitų naftos gavybos bendro-vių yra gavę panašius leidimus, kaip ir „British Petroleum”. Kitaip sa-kant, naftos verslo Meksikos įlankoje ekologinė priežiūra, kaip pasirodė, tėra melas.

Tačiau blogiausia net ne tai. Pirmosiomis dienomis po nelaimės „British Petroleum” biurui priminė sovietinius karinius štabus 1941 me-tų vasarą: niekas negalėjo aiškiai pa-sakyti, kas įvyko, kas vyksta ir ką rei-kėtų daryti. Gelbėjimo planą reikėjo kurti čia ir dabar. Kaip paaiškėjo, nei bendrovė, nei valstybinės struktūros neturėjo jokio aiškaus iš anksto pa-rengto plano, ką daryti tokiais atve-jais. Aišku, tipiškai naftos išsiliejimo atvejų sutvarkymo planai buvo pa-rengti – be tokių dokumentų negali-ma užsiimti naftos gavybos verslo, tačiau nė vienas toks planas nenu-matė visiškos gręžinio priežiūros praradimo galimybes. Taip, tai mažai tikėtina galimybė, tačiau, kaip pa-aiškėjo, reali. Beje, visai neseniai, praėjusių metų rugpjūtį tokia pat (nors, aišku, savo daug mažesnė) ne-laimė įvyko West Atlas platformoje, kuri priklausė norvegų kompanijai „Seadrill”, Timoro jūroje, prie Aust-ralijos krantų. Jeigu tai galėjo įvykti ten, kur jūros gylis tik 90 metrų, va-dinasi, nelaimė reali ir ten, kur tenka dirbti kur kas sudėtingesnėmis sąly-gomis, kur vandens iki gręžinio apie pusantro kilometro. Tai kodėl naf-tininkai nekreipė dėmesio į tokią ga-limybę?

Pirmiausia, jei toks variantas

būtų svarstomas ir pripažintas rea-liu, tai reikštų labai dideles papildo-mas investicijas. Niekas nenori iš-leisti daugiau, nei būtina. Psicholo-giškai ir technologiškai paprasčiau sakyti, kad tokia nelaimė praktiškai neįmanoma. Bet kuriuo atveju jokios užkertamosios priemonės negali vi-siškai pašalinti nelaimės galimybes. Galima tik sumažinti riziką. Na, o „British Petroleum” atveju rizika bu-vo gerokai sumažinta. Galima sakyti, kad vandenynui ir mums pasisekė: tokia nelaimė įvyko valstybės, kuri sugeba gana greitai sutelkti techni-nius išteklius ir turi tam lėšų, vande-nyse. Jau netrukus nelaimės pašali-nimo darbuose dalyvavo net 500 laivų.

Taip pat JAV teisinė sistema labai aiškiai yra apibrėžusi teisinę atsakomybę tokių nelaimių kaltinin-kams ir procedūrą, kaip turi būti at-lyginami nuostoliai. JAV jau padarė pirmąsias išvadas po nelaimės. JAV prezidentas Barack Obama jau už-draudė visus naujus gręžinius įlanko-je bent iki tol, kol paaiškės tikslios jos priežastys. Florida valstijoje guber-natorius pareiškė, jog sieks, kad būtų atšaukti visi išduoti naftos gavybos pažymėjimai šiame regione. Vargu ar JAV visiškai atsisakys naftos gavybos Meksikos įlankoje, tačiau jei ji ir bus atnaujinta, neabejoju, kad ekologiniai reikalavimai bus kelis kartus sugriež-tinti ir jų laikymasis akylai prižiūri-mas.

Naftos gavybą jūroje šiandien vykdo įvairios šalys, ir ji vis popu-liarėja. Pavyzdžiui, Rusija labai akty-viai dalyvauja šiame procese ir šiuo metu dairosi naujų gręžinių, stato-mos naujos naftos platformos. Įsi-vaizduokime, kad nelaimė įvyko ne Meksikos įlankoje, bet kur nors prie Sachalino ar Jamalos krantų. Iš kur ten atsiras šimtai laivų, kurie galėtų sulaikyti tekančią naftą ir tūkstan-čiai savanorių, renkančių ją nuo kranto?

Iš kur ir kokiomis priemonėmis ten kas dieną būtų atgabenama tūk-stančiai tonų chemikalų? Jau nekal-bant apie tai, kad šiandien papras-čiausiai nėra sukurta technologija, kaip surinkti naftą nuo ledynų? Be to, Meksikos įlankos naftininkams tai, kad naftos platformas reikia ginti nuo plaukiojančių ledų, atrodytų kaip visiškas košmaras. Be to, Rusija iki šiol neturi įstatymo, panašaus į JAV Oil Pollution Act, kuris nustatytų saugumo reikalavimus ir apibrėžtų naftos gavybos bendrovių atsakomy-bę už užterštumą. Toks įstatymas buvo pateiktas Dūmai š. m. balandžio 22 dieną, praktiškai tomis pačiomis valandomis, kai Meksikos įlankoje degė ir skendo „Deepwater Horizon”. Pasitikėti vien naftininkų atsako-mybe ir atsargumu nederėtų.

Jiems ekologiniai reikalavimai, poveikio aplinkai vertinimai yra tik tušti reikalavimai, biurokratiniai for-malumai, trukdantys dirbti ir uždirbti. Taigi, jei Rusijoje įvyktų panaši ne-laimė kaip Meksikos įlankoje, kovoti su jos pasekmėmis nebus kam ir pa-reikalauti atsakomybės nebus iš ko.

Parengta pagal www.grani.ru,
vertė **Andrius Navickas**
Bernardinai.lt

Aukščiausiasis JAV Teismas ir jo istorijos įvairenybės

ALEKSAS VITKUS

Šiomis dienomis laikraščių puslapiai pilni straipsnių, komentarų ir vedamųjų apie iš Aukščiausiojo Teismo (AT) dėl senatvės (90 me-tų!) pasitraukiančio teisėjo John Paul Stevens vietą užimti prez. Barack Obama siūlomą kandidatę, buvusią University of Chicago Teisės mokyklos profesorę ir Harvard University Teisės mokyklos dekanę, dabar prieš AT JAV vyriausybės interesams atstovaujančią (solicitor general) Elena Kagan.

Prezidento pasiūlytą kandidatę turės dar patvirtinti Kongresas, bet neatrodo, kad tam bus labai prieštaraujama. Mat Kagan, niekada nėjusi teisėjos pareigų, nesprendusi jokių kontroversinių bylų ir daug nerašiusi įstatymų interpretavimo reikalais, nėra įsigijusi prieš ją ar jos išsakytas nuomones oponentų.

Šia proga gal būtų įdomu pažvelgti į AT atsiradimo istoriją ir kai ku-rias jos keistenybes. Kai 1776 m. liepos 4 d. buvo paskelbta Trylikos Jung-tinių Amerikos Valstijų nepriklausomybė, netrukus po to buvo paruošta ir naujosios valstybės Konstitucija. Jos septyni straipsniai kalba apie Kon-gresą, įstatymdavystę, prezidentą, teismus, valstijų teises, rinkimų tvarką ir t. t. Kaip ir kiekvienas žmonių rašytas dokumentas, Konstitucija nebu-vo tobula, ką patvirtina ir jos istorija.

Netrukus po Konstitucijos ratifikavimo buvo suprasta, kad joje ne-buvo nė vieno straipsnio apie piliečių teises ir laisves. Pirmi dešimt Kon-stitucijos pataisų, populiariai vadinami „Bill of Rights”, buvo ratifikuoti 1791 m. Konstitucija pamažu keitėsi ir po to. Buvo priimta dar 17 pataisų, paskutinė jų – 1992 m.

JAV Aukščiausiasis Teismas (Supreme Court) yra apibūdintas 1787 m. Kongreso priimtoje ir 1789 m. devynių atskirų valstijų ratifikuotos JAV Konstitucijos III straipsnyje. Pirmo vyriausio teisėjo John Marshall (1801–1835 m.) vadovaujamas AT gana anksti savo kadencijoje nuspren-dė, kad AT bus pagrindinis JAV Konstitucijos klausimų sprendėjas. Pra-džioje AT sudarė tik penki teisėjai, bet po kiek laiko jų skaičių Kongresas padidino iki devynių.

Kad katalikai Amerikos politikoje ilgus dešimtmečius buvo nepagei-daujami ir gal net diskriminuojami, nėra paslaptis. Dėl to šiandien prisi-pažįsta ir buvę aštrūs katalikų priešininkai. Pirmasis JAV katalikas prezi-dentas buvo John F. Kennedy (1961–1963 m.). Katalikams geriau sekėsi su AT teisėjais. Pirmasis katalikas, patekęs į tą teismą, buvo 1836 m. prez. Andrew Jackson paskirtas Roger B. Taney. Nuo to laiko šitame teisme beveik visuomet būdavo bent vienas katalikas. Religinė tolerancija, atro-do, augo, ir pirmu teisėju žydu 1916 m. tapo prez. Woodrow Wilson paskir-tas Louis D. Brandeis. 1967 m. į teismą pateko ir pirmas afroamerikietis Thurgood D. Marshall, miręs 1993 m. Pirma moteris (1981 m.) AT buvo 2005 m. į pensiją išėjusi Sandra Day O'Connor, pasiūlyta prez. Reagan. Jos vietą užėmė prez. George W. Bush pasiūlytas John Roberts, Jr., tapęs vyriausiuoju AT teisėju.

Šiuo metu teisme yra vienas protestantas (Stevens), du žydai ir net še-ši katalikai. Visų teisėjų amžiaus vidurkis, neskaitant pasitraukti žadan-čio 90-mečio Stevens, yra 66 metai. Šeši iš jų buvo paskirti respublikonų prezidentų ir tik trys – demokratų. Taip pasitaikė, kad prez. Jimmy Car-ter buvo vienintelis prezidentas, nepaskyręs nė vieno AT teisėjo. Keturi dabartiniai teisėjai yra konservatyvios pakraipos, likę keturi – liberalios. Vienas yra laikomas konservatyviu, kartais balsuojantis kaip liberalas.

Per 220 metų AT yra priėmęs daug nutarimų, kai kurie jų labai kon-troversiški, visuomenėje sukėlę aštrių nesutarimų. Čia paminėsiu gal kel-is dar nesenus, mums geriau žinomus AT sprendimus, kurie vienaip ar kitaip turbūt paveikė ir mūsų gyvenimą.

Gal kontroversiškiausi šių laikų AT sprendimai buvo: 1954 m. (Brown byla) rasinės diskriminacijos panaikinimas mokyklose; 1966 m. (Miranda byla) teisių suimtiesiems suteikimas; 1973 m. atskirų valstijų abortą draudžiančių įstatymų panaikinimas; 1978 m. (Bakke byla) atvirkštinės rasinės diskriminacijos uždraudimas; 1996 m. lygių teisių moterims su-teikimas ir 1998 m. tokių pačių teisių suteikimas neįgaliesiems. Gal geriau-siai prisimename 2000 m. AT nutarimą, pagal kurį buvo sustabdytas Flo-rida valstijos balsų skaičiavimas, kai prezidentu buvo pripažintas ne de-mokratas Al Gore, bet respublikonas George W. Bush.

2008 m. AT nusprendė, kad teroristai, suimti ir laikomi Guantanamo Bay belaisvių stovyklose, turi JAV konstitucinę teisę traukti Amerikos karinę valdžią į Amerikos federalinius teismus. Tais pačiais metais AT padarė dar vieną sunkiai suprantamą sprendimą: „Mažametį vaiką išpri-e-vartavęs asmuo negali būti baudžiamas mirties bausme, jei nusikaltėlis iš mažamečio nebuvo atėmęs gyvybės.” Po to sekė dar vienas AT sprendi-mas: „Teisė turėti ir nešioti ginklą priklauso ne tik policijai, bet ir eili-niam piliečiui kaip savisauga.”

Paminėsiu dar dvi bylas, kurios garbės AT tikrai nedaro. Gėdingas AT sprendimas įvyko 1857 m. byloje. Dred Scott, juodaodis vergas iš Mis-souri, savo baltos pono buvo perkeltas į Illinois valstiją, kurioje vergija buvo neteisėta. Ponui mirus, jo žmona vergo nenorėjo atleisti. Byla pa-siekė AT, kuris nusprendė, kad „vyriausybė negali vergą padaryti laisvu, ir kad juodaodis negali būti JAV piliečiu”.

Kita neįtikėtina byla – kai Myra Bradwell iš Čikagos 1869 m. išlaikė ad-vokatės egzaminus, Illinois valstija atsisakė jai duoti advokatės licenciją. Bylai pasiekus AT, sprendimas buvo toks: „Pirmaeilė moters lemtis ir misi-ja yra atlikti kilnias ir jai tinkamas žmonos ir motinos pareigas. Toks yra Kūrėjo įstatymas.” Bradwell vis dėlto gavo advokatės leidimą, bet tik po 20 metų.

Esperanto – kalba, vienijanti viso pasaulio žmones

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lenkijos

„Laisvės žeme, ateities žeme, sveikinu tave“, – tokiais žodžiais 1910 metais Washington, DC mieste į šeštojo esperantininkų kongreso dalyvius kreipėsi tarptautinės esperanto kalbos kūrėjas Ludwik Zamenhof. Neseniai sukako 150 metų nuo jo gimimo, ta proga Washington, DC „Hayatt Regency“ viešbutyje gegužės 28–31 dienomis bus rengiama 58-oji nacionalinė JAV esperanto konferencija. Amerika dar kartą atiduos duoklę šiam tarptautinės kalbos kūrėjui, turinčiam nemažai ryšių ir su Lietuva.

Neseniai lankantis Lenkijos Balstogės mieste, rūpėjo surasti vietą, kur 1859 metų pabaigoje ir gimė L. Zamenhof. Jo sukurta esperanto kalba jau seniai peržengė viso pasaulio valstybių sienas. Manoma, kad nuolat šia kalba tarpusavyje kalbasi apie du tūkstančius žmonių, o laisvai ja gali kalbėti ir bendrauti iki 2 milijonų visos planetos gyventojų. Pasaulyje veikia daugybė esperanto kalbos draugijų ir organizacijų, šia kalba leidžiami laikraščiai ir žurnalai, į ją išversti beveik visi garsiausi literatūros klasikos kūriniai. Ši dirbtinai sukurta kalba nemirė, ji leidžia bendrauti patiems įvairiausiems žmonėms.

Namas Balstogės vietoje, kur gimė L. Zamenhof, papuoštas vaizdais su pačiu esperanto kalbos tėvu.

Balstogėje, tuomet buvusioje Rusijos imperijos sudėtyje, žydų devynių vaikų šeimoje L. Zamenhof gimė 1859 metų gruodžio 15 dieną. Namas, kuriame gimė šis garsus žmogus, nėra išlikęs – medinis pastatas buvo sugriautas Antrojo pasaulinio karo metais, jo vietoje atsiradęs kitas. Dabar ta vieta įamžinta ypatingai – pastatytas standas su senojo namo fotografija, o ant toje vietoje pastaty-

L. Zamenhof 1908 metais.

to kito namo yra ne tik atminimo lenta, žyminti esperanto tėvo gimimo vietą – šio namo siena išpiešta, o piešinys vaizduoja patį L. Zamenhof, stebintį pro šalį einančius žmones.

Gatvė, kur stovi šis namas, dar prieš Antrąjį pasaulinį karą buvo pavadinta L. Zamenhof vardu. Netoli esančiame skverelyje stovi ir paminklas esperanto kalbos kūrėjui. Tiesa, jis gana kuklus, daug didesnis paminklas šiai Balstogės garsenybei – jo vardu pavadinta Balstogės ligoninė, kurios viena iš auditorijų turi Esperanto vardą.

naudojant priešdėlius ir priesagas galima sumažinti žodžių skaičių. Jau netrukus, 1878 metais, pirmoji esperanto kalbos versija buvo baigta. Jis pasirinko šį pavadinimą, nes pats pasirašinėjo „Dr. Esperanto“ slapyvardžiu, o šis žodis reiškia „tas, kuris tikisi“.

Išvažiavus L. Zamenhof į Maskvos universitetą studijuoti medicinos, jo tėvas sąsiuvinius su kalbos kūrimo uždaviniais sudegino, nes nenorėjo, kad sūnus užsiimtų dar kažkuo be medicinos. Grįžęs Ludwik sugebėjo visus užrašus atkurti, kalbos pagrindus vis tobulino, o 1887 metais išleido pirmąjį esperanto kalbos vadovėlį. Naujoji kalba, leidusi lengviau bendrauti įvairių tautų žmonėms, labai greitai prigijo, ir iki 1891-ųjų esperanto kalbos vadovėlis jau buvo išverstas į 17 kalbų. Pats L. Zamenhof Senąjį Testamentą išvertė iš hebrajų į esperanto kalbą, jis puikiai kalbėjo rusų, lenkų, vokiečių, prancūzų, anglų kalbomis, šiek tiek mokėjo italų ir lietuvių kalbas.

Lietuvių kalbos jam labai prireikė, kai teko dirbti Lietuvoje. Baigęs studijas, L. Zamenhof ieškojo darbo ir 1885 metais atvyko pas savo vyriausiąją seserį Fanį, kuri su šeima tuomet gyveno Lietuvoje, nedideliame Veisiejų miestelyje. Būtent Veisijuose L. Zamenhof baigė kurti esperanto kalbą, bet gyveno čia neilgai, nes vietos lietuviai buvo neturtingi, miestelis nedidelis, tad gauti daugiau pajamų iš gydytojo praktikos buvo neįmanoma. Palikęs Lietuvą, jis iš pradžių atsidūrė Austrijoje, vėliau Varšuvoje pradėjo gydytojo praktiką. Veisijuose, toje vietoje, kur buvo apsisitojęs esperanto kalbos kūrėjas, dabar yra atminimo akmuo, jo garbei pavadinta miestelio gatvė, kurioje jis kažkada gyveno, Veisiejų parke 1998 metais pastatytas jo biustas.

Itin daug dėmesio esperanto kalbos tobulinimui L. Zamenhof skyrė 1898–1903 metais, kai naujoji kalba paplito daugybėje šalių. 1905-aisiais Paryžiuje įvyko pirmasis esperanto kalbos kongresas, ta proga buvo apšviestas garsusis Eiffel bokštas, svečiui buvo įteiktas Prancūzijos „Garbės legiono“ ordinas. Tokių pagarbos ženklų esperanto kalbos kūrėjas sulaukdavo nuolat – viešint L. Zamenhof Didžiojoje Britanijoje, Oxford University studentai pasitiko jo pašto kariatą, iškinkė arklius, patys stojo jų vieton ir traukė kariatą su L. Zamenhof per visą miestą.

Dar L. Zamenhof esant gyvam, 1914 metais Čekijos esperantininkai pirmieji pasaulyje pastatė jam paminklą. Esperanto kalbos tėvas, gana silpnos sveikatos buvęs nuo vaikystės ir labai daug rūkęs, mirė 1917 metais

L. Zamenhof paminklas Balstogėje.

Varšuvoje, šio miesto žydų kapinėse yra ir palaidotas.

Esperanto kalba šiuo metu yra paplitusi daugybėje šalių. Brazilijos, Italijos, Austrijos, kitų šalių radijo stotys nuolat rengia laidas šia kalba, ja atliekami muzikos kūriniai, dainą esperanto kalba yra įrašęs ir dainininkas Michael Jackson. Esperanto kalba reguliariai leidžiama apie 100 laikraščių ir žurnalų. Kasmet sveikindamas šventų Velykų ir Kalėdų proga tikinčiuosius Romos popiežius pasveikina ir esperanto kalba, o „Vatikano radijas“ turi laidą esperanto kalba. JAV šiuolaikinių kalbų asociacija kasmet įregistruoja daugiau kaip 300 mokslinių straipsnių apie esperanto kalbą.

Įdomu tai, kad pirmasis žmogus, su kuriuo L. Zamenhof susirašinėjo naujai sukurta esperanto kalba, buvo Kauno vyskupas Aleksandras Dambrauskas, dar žinomas Adomo Jakšto slapyvardžiu. 1912-aisiais pasirodė pirmoji moneta su esperanto kalbos tekstu, 1926 metais tuometėje Sovietų Sąjungoje išspausdintas pirmasis pašto ženklas šia kalba. Pasaulyje yra pastatyta daugybė paminklų esperanto tėvui, šimtai gatvių pavadinta jo vardu, o pati ilgiausia – daugiau kaip 4 kilometrų ilgio Brazilijoje, Sao Sebastian mieste.

Turėjęs viltį, kad naujai sukurta kalba bus gyva, padės bendrauti žmonėms, bus nesunki išmokti, šiandien L. Zamenhof būtų patenkintas – ir pati kalba, ir jos kūrėjas nepamiršti, esperanto kalba sužavi vis naujas kartas ir leidžia sugriauti visas bendravi-

Sugrįžo atgal į Lietuvą

Senjo namo fotografija.

L. Zamenhof gatvė.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Lietuviškumo niekada nebus per daug

LORETA TIMUKIENĖ

Gegužės pradžioje Čikagoje lankėsi Vilniaus universiteto (VU) Kauno humanitarinio fakulteto (KHF) Lietuvių filologijos katedros vedėja doc. dr. Daiva Aliūkaitė, šios katedros prof. dr. Danguolė Mikulėnienė, Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios kunigas Saulius Juozaitis ir Eglė Marta Juozaitytė. Jų viešnagė Jungtinėse Valstijose susijusi su mokslo procesu, tarpuniversitetiniais ryšiais, dėstytojų ir studentų mainais, kartu apilankant ir lietuviškus centrus, archyvus. Apie savo kelionę, jos tikslus jie papasakojo užsukę į „Draugo“ redakciją.

Prof. dr. Danguolė Mikulėnienė, kalbėdama apie priežastis, paskatinusias susiruošti į Jungtines Valstijas, paminėjo, kad nuo liepos 1 d. kiekviena aukštoji mokykla turi įrodyti savo studijų reikalingumą. Turint omeny, kad lituanistikos studijas Lietuvoje siūlo kelios aukštosios mokyklos, iš tiesų reikia pasukti galvas, kuo privilioti studentus. Anot dėstytojos, šiuo metu reikia parengti specialistus, sugebančius plačiau pažvelgti į lietuviškos tapatybės išsaugojimą. Tuo labiau, kad dabar yra atviri archyvai visame pasaulyje. Viešnia prisipažino, kad jai neramu, jog tiek daug prarandama mūsų kultūros, nežinant savo šaknų. Profesorė sakė, kad juos domina kalbos kaita, lituanistams įdomu, kokią kalbą išsaugojo senosios kartos atstovai išeivijoje. „Lietuviškumo niekada nebus per daug“, – sakė ji.

Katedros vedėja doc. dr. D. Aliūkaitė pabrėžė, jog VU Kauno fakultetui nemažai dėmesio skiria tarptautiniams ryšiams su užsienio universitetais, dėstytojais ir studentais. Plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą, aktyviai dalyvaujama bendruose projektuose, konferencijose ir seminaruose. „Mūsų tikslas – garsinti VU KHF vardą kitose šalyse, pritraukti kuo daugiau užsienio šalių dėstytojų, sudominti studijomis Lietuvoje studentus iš kitų pasaulio šalių. Sparčiai

VU KHF Lietuvių katedros vedėja doc. dr. D. Aliūkaitė (k.), šios katedros prof. dr. D. Mikulėnienė, E. M. Juozaitytė ir Liuteronų evangelikų bažnyčios kunigas S. Juozaitis.

daugėja dvišalių bendradarbiavimo sutarčių su užsienio universitetais, skatinamos Europos Sąjungos finansuojamos studijų mainų programos tarp universitetų“, – pasakojo D. Aliūkaitė.

VU Kauno humanitarinis fakultetas – vienintelis VU fakultetas, veikiantis kitame mieste ir gyvuojantis nuo 1964 m. Jis įsikūręs viename seniausių Kauno Senamiesčio kvartalų, studentus bei fakulteto svečius žavi XVI–XVII a. architektūra, ypatinga istorinė aura. Todėl šiandien taip sunku patikėti, jog savo gyvavimo pradžioje Fakultetas neturėjo savo patalpų ir glaudėsi Politechnikos instituto patalpose. Ši aplinkybė ir lėmė to meto studijų formą. Ilgus metus – o vyresniųjų kauniečių dar ir šiandien – Fakultetas buvo vadinamas „vakarinis“. Steigiant manytą, jog čia bus dėstomi tik bendrieji humanitarinės pakraipos mokslai, o specialybės studijos bus tęsiamos neakivaizdiniu būdu. Tačiau 1984 m. persikėlus į dabartines patalpas atsirado sąlygos plėsti studijų formą ir kryptis. 1989 m. Fakultete atsirado dienos studijos. Ir VU Kauno vakarinis fakultetas pradėtas vadinti

Kauno humanitariniu fakultetu. Per 36 metus Fakultetą baigė daugiau kaip 7,000 absolventų. Daugelis jų jau turi mokslo laipsnius, yra žymūs kultūros ir visuomenės veikėjai. Šiuo metu Fakultete studijuoja apie 2,770 studentų, septyniose katedrose dirba 126 dėstytojai, tarp jų 10 proc. profesorių, 40 proc. docentų, 25 proc. lektorių, 25 proc. asistentų.

Pasiteiravus apie konkrečius šios kelionės į Čikagą rezultatus svečiai sakė, kad jau baigiama derinti sutartis su Concordia University dėl galimų mainų programos. Ketinama į Lietuvą kviešti šios aukštosios mokyklos dėstytojus, Kauno humanitariniame fakultete studentams lietuviams galėsiančius dėstyti amerikietišką anglų kalbą (American English) ir kitas disciplinas. O Kauno humanitarinio fakulteto dėstytojai žada atvykti į Concordia University su reklamos semiotikos ir reklamos retorikos kursais. Pasirašyta sutartis su Lituanistikos tyrimo ir studijų centru dėl studentų profesinės praktikos. Tikimasi, jog iš Lietuvos atvykę studentai galės būti naudingi ir padės tvarkyti per daugelį metų sukauptą turtingą lituanistinę pa-

veldą. Pasirašyta sutartis su Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentu Stanley Balzeku, Jr dėl studentų profesinės praktikos šiame muziejuje. Susitikus su Lietuvos Respublikos generaline konsule Čikagoje Skaiste Aniulienė aptarti Čikagos lietuviams rūpimi dalykai, tarp jų – ir lituanistinių šeštadieninių mokyklėlių plėtimo galimybės. Lankydami Čikagos liuanistinėje mokykloje kauniečiai užsuko į mokyklos biblioteką, kur domėjosi, iš kokių vadovėlių mokosi lietuviškai išeivijoje. Dėstytojos vartė lietuvių kalbos vadovėlius ir svarstė, kaip galima būtų vaikus geriau išmokyti lietuvių kalbos. Globojamos seselės Teresės, viešnios iš Lietuvos susipažino su Šv. Kazimiero Seserijos vienuolyne išsaugotu vertingu lituanistiniu paveldu. Susitikę su buvusios Amerikos lietuvių televizijos vedėju Arvydu Reneckiu aptarė, kaip išsaugoti jo turimą vaizdo archyvą.

Kaip sakė redakcijoje pabuvoję svečiai, susitikę su įvairiais žmonėmis, aplankę nemažai lietuvių centrų Čikagoje, jie išsiveža ne tik gausybę išpūdžių, bet ir nemažai planų ateičiai. Tikėkimės, kad nors dalis jų bus įgyvendinta.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

NEBŪTINA BŪTI STUDENTU AR TOLI KELIAUTI

Perskaičiusi Laimos Apanavičienės straipsnį „Jaunąją misionierę sužavėjo boliviečių gerumas“ („Draugas“, 2010 m. gegužės 8 d.) pagalvojau, kad norint būti „misionieriais“, norint padėti kitiems, nebūtinai reikia laukti studentavimo laikų ir keliauti toli nuo savo namų. Keli pavyzdžiai.

Ne taip seniai „Drauge“ viena mama aprašė, kaip jos dukra, norėdama padėti vaikams, sergantiems vėžiu ir kitomis ligomis, nusikirpo plaukus. Tokiems vaikams iš nukirptų plaukų gaminami perukai. Pažįstu ir kitų JAV lietuvių, kurios augina plaukus, kad vėliau galėtų juos nukirpti. Daugiau apie tai – „Locks of Love“; www.locksoflove.org.

Vietoj gimtadienio vakarėlio ar siekiant išugdyti atsakomybės ir ko-

mandinį jausmą rengiamas maisto pakavimas vargstantiems vaikams – „Feed My Hungry Children“; www.fmhc.org/Page.aspx?pid=398.

„Namų statymas“ – prie šio projekto prisidėjo Detroit miesto moksleiviai ateitininkai („Habitat for Humanity“; www.habitat.org).

Nemažai asmenų bei organizacijų prisiminė vėžiu sergančius gyvus ir mirusius artimuosius savo dalyvavimu vėžio prevencijos ir švietimo organizacijos „American Cancer Society“ programoje „Relay for Life“ (www.relayforlife.org). Joje dalyvavo ir anksčiau paminėta Detroit ateitininkų grupė (tai buvo aprašyta žurnale „Mūsų ateitis“; <http://ateitis.org/?p=163>).

Ramunė Kubiliūtė
Evanston, IL

KVIEČIU Į PADĖKOS ŠVENTĘ

Gimtadienis man jau seniai yra tapęs padėkos diena. Pirma, dėkoju Dievui už gyvybę, o paskui dėkoju už Mamą, kuri apsiėmė dėl manęs vargti ir kentėti. Ir to neslepiu. Savo gimtadienio metu prisipažįstu kitiems: „Dėkoju ir Mamai.“ Kitiems kartais tai atrodo keista, todėl klausia: „Kodėl mamai? Čia juk Tavo gimtadienis.“ Paaiškinu, nes manau, jog toks jo argumentas parodo, kad tas asmuo nėra išigilinęs į gyvybės paslaptį nei į padėkos prasmę.

Padėkoti man yra svarbiausia ir šiuo metu, sulaukus 80 gyvenimo ir 50 kunigystės tarnyboje metų. Todėl šias sukaktis sujungęs, jas pavadinau Padėkos švente. Šventės centre noriu viešai išreikšti savo dėkingumą Dievui ir ta proga kviečiu visus į Padėkos šventę, ir ypač į Padėkos Mišias, kad tame dėkingume dalyvaudume visi.

Nustebau perskaitęs, kad Romualdai Kriaučiūnui toks sukaktu-

vininko kunigo elgesys pasirodė „keistas“ – kad aš, o ne sukakties rengėjai, kviečiu („Draugas“, 2010 m. gegužės 18 d.). Jis apsirinka: rengėjai kviečia į sukakties renginį (tai jie jau darė, daro ir darys viešai ir asmeniškai). Tačiau specialiai į Padėkos šventę ir į šventąsias padėkos Mišias kviečiu aš (mano kvietime tai buvo aiškiai įvardyta, žr. „Draugas“, 2010 m. gegužės 11 d.).

Noriu, kad visi susirinktume padėkoti geradariui Dievui už Jo palaimą, už visas gėrybes, kurias Jis suteikia ir gyvenimu, ir kunigo patarNAVIMU.

Esu įsitikinęs, kad mums, krikščionims, yra verta visose – asmeninėse, šeimyninėse, organizacijų, tautos ir pasaulinėse – sukaktyse išreikšti deramą, nuoširdų dėkingumą mūsų visų geradariui Dievui.

Kun. Kęstutis A. Trimakas
Westchester, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Poezijos pavasaris – ir Airijoje

Poezijos pavasario Airijoje dalyviai.

Delfi.lt nuotr.

Vilnius, gegužės 24 d. (Delfi.lt) – Šiais metais Poezijos pavasario programoje Airijoje dalyvauja poetai, Nacionalinės premijos laureatai Donaldas Kajokas, Kęstutis Navakas ir Rolandas Rastauskas. Lietuviškos poezijos šventės vyksta trijuose Airijos miestuose: Korke, Dubline ir Monaghane. Susitikimas su poetais vyko ir Lietuvos ambasadoje Dubline.

Pokalbyje su poetais Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys pasidžiaugė tuo, kad Poezijos pavasaris Airijoje yra jau tradicija ta-

pės ir laukiamas renginys.

„Svarbu, kad lietuviai Airijoje gali betarpiškai susipažinti su naujausia iškiliausių Lietuvos poetų kūryba. Manau, kad tai prisideda prie užsienyje gyvenančių tautiečių, ypač jaunimo, saitų su Lietuva puoselėjimo ir pagarbos lietuvių kalbai sklaidos“, – sakė ambasadorius V. Purlys.

Ketvirtą kartą Airijoje vykstantį poezijos festivalį organizavo Lietuvos rašytojų sąjunga, Rašytojų klubas ir Airijos Lietuvių Bendruomenė.

A. Sacharuką ketinama patraukti baudžiamojon atsakomybėn

Vilnius, gegužės 24 d. (BNS) – Laikinasis generalinis prokuroras Raimondas Petrauskas nutarė kreiptis į Seimą su prašymu leisti baudžiamojon atsakomybėn patraukti opozicinės Seimo Krikščionių partijos frakcijos narį Aleksandrą Sacharuką.

Pasak prokuratūros pranešimo, A. Sacharukas, kai balsavo kolegos Lino Karaliaus kortele, galėjo suklastoti balsavimo protokolus ir padaryti didelės žalos valstybei, nes sumenkino Seimo, kaip Tautos atstovybės, autoritetą. Prokurorai parlamentaro veiksmuose įžvelgia piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimą, dokumento suklastojimo ar suklastoto dokumento panaudojimo, dokumento pagrobimo požymius. Už šiuos nusikaltimus baudžiama iki 5 metų nelaisvės.

Generalinės prokuratūros Iki-teismo tyrimo kontrolės skyrius

pasiūlė R. Petrauskui pradėti ikiteisminį tyrimą dėl A. Sacharuko veiksmų ir kreiptis į Seimą su prašymu leisti jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn bei kitaip suvaržyti jo laisvę.

Konservatoriaus Kęstučio Masiulio vadovaujama parlamentinė komisija, kuri svarstė galimos apkaltos pagrįstumą, yra patvirtinusi, kad A. Sacharuko veiksmuose galima įžvelgti nusikalstamos veikos požymių, nes minėtas parlamentaras sąmoningai ir tyčia, žinodamas Konstitucijos ir įstatymų reikalavimus jų nepaisė ir siekė padarinių, kurių iš anksto norėjo – L. Karaliaus pažymėjimu užregistruoto Seimo posėdyje ir balsavo už jį.

Specialioji Seimo komisija nustatė, kad A. Sacharukas 11 kartų sąmoningai balsavo už frakcijos kolegą L. Karalių, kai šis buvo išvykęs atostogauti į Azijos šalis.

K. Uokai ir P. Gražuliui gresia ir baudžiamoji atsakomybė

Vilnius, gegužės 24 d. (ELTA) – Laikinasis generalinis prokuroras neatmeta galimybės, kad parlamentarams už elgesį per homoseksualų eitynes gali grėsti ir baudžiamoji atsakomybė.

Seimo narių grupė „Už lygybę“ yra išsiuntusi oficialų kreipimąsi į Generalinę prokuratūrą ir Policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos, prašydama ištirti Seimo narių P. Gražulio ir K. Uokos veiksmus eitynių „Už lygybę“ metu.

„Kaip žinote, policija kreipėsi

tiktai dėl administracinės atsakomybės, baudžiamosios neįžvelgė. Pažiūrėsime, jeigu bus kitaip, sprendimas bus kitoks“, – sakė laikinai einantis generalinio prokuroro pareigas R. Petrauskas.

Dėl Seimo narių P. Gražulio ir K. Uokos veiksmų per seksualinių mažumų eitynes pradėtas administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimas. Taip pat policija pradėjo tyrimą dėl P. Gražulio apipylimo vandeniu. Teismas abiejų parlamentarų bylą svarstys birželio pradžioje.

Dviračių žygis „Aš + Tu = kmLT“ įpusėjo

Vilnius, gegužės 24 d. (Bernardinai.lt) – Dviračių žygis „Aš + Tu = kmLT“ (Aš + Tu = karšta meilė Lietuvai), organizuojamas Cambridge lietuvių studentų, vis greičiau artėja prie tikslo – grįžimo į Lietuvą, įveikiant daugiau nei 8,000 kilometrų dviračiais.

Pagrindinis žygio dalyvis Marius Puluikis ir prie prisijungęs dviratininkas Remigijus Balandis, jau spėję pakeliui aplankyti 7 Europos valstybes ir susitikti su ten gyvenančiais lietuviais, šiuo metu mina link šiauriausio Europos taško Skandinavijoje – Nordkapo.

Vaikinai susiduria ne tik su įvairiomis gamtos kliūtimis (šiuo metu Skandinavijoje vis dar yra sniego), bet kelionės metu atsitinka ir kitų nenumatytų kliūčių, susijusių su įranga, dviratininkų sveikata: Remigijus buvo apsinuodijęs maistu, todėl vaikinai šiek tiek atsiliko nuo kelionės grafiko ir vėlavo į numatytus susitikimus su lietuviais ambasadoje – būtent dėl šios priežasties dviratininkai kelionėje užtruks mažiausiai savaitę ilgiau nei buvo planuota.

Kad ir kaip bebūtų, kelionės metu Marius ir Remigijus patiria ir daug smagių akimirkų – vaikinai džiaugiasi, kad į susitikimus ambasadoje ateina tikrai daug lietuvių. „Jaučiame didelį palaikymą – lietuviai mus tikrai šiltai priima,“ – džiaugiasi dviratininkai.

Taip pat pranešimuose Marius užsimena, kad žygio metu padeda ir užsieniečiai – Belgijoje viena moteris tiesiog gatvėje pasiūlė vaikinams nakvynę, Švedijoje senukų porėlė ne tik maloniai priėmė, bet ir skaniai pavaldino. Bet, pasak Mariaus, dažniausiai vaikinai miega palapinėje.

Dar viena gera naujiena – „Alma Littera“ įmonių grupė nusprendė prisidėti prie vienos šio projekto dalies – paramos Užpalių bibliotekai rinkimo. Savo ruožtu „Alma Littera“ bibliotekai skirs 150 naujų knygų, kurių Užpalių skaitytojams taip trūksta. Taip pat biblioteka susilaukė paramos ir organizuojamų susitikimų metu: Londone buvo surinkta daugiau nei 30 svarų, Stokholmo lietuviai prisidėjo 360 švedišκών kronų ir 40 litų. Primename, jog biblioteka buvo išrinkta atsižvelgiant į turimų knygų ir tame miestyje gyvenančių žmonių skaičių, bendradarbiaujant su Lietuvos bibliotekininkų draugija.

Projekto dalyviai ir organizatoriai vis dar ragina visus norinčiuosius prisijungti prie kelionės įvairiose atkarpose ir išbandyti savo jėgas minant pasirinktus atstumus. Kelionės aprašymą galima rasti tinklalapyje www.aruls.co.uk

Pavyko susisiekti su laivų kapitonų pagrobėjais

Maskva, gegužės 24 d. (ELTA) – Rusijos profesinė jūreivių sąjunga pranešė, kad grupei derybininkų pavyko užmegzti ryšį su laivo „North Spirit“ kapitono ir vyresniojo mechaniko bei laivo „Argo“ kapitono pagrobėjais.

Derybų metu pasitvirtino informacija apie jūreivių buvimo vietą. Jie yra Nigerijoje ir, sąjungos atstovo duomenimis, yra „gyvi ir sveiki bei gerai jaučiasi“. Kol kas neskelbiamos išsamesnės derybų detalės. Tačiau tikrai žinoma, kad derybos dėl laivo

kapitono Boris Tersincev, vyresniojo mechaniko Igor Šumik ir lietuvių laivo „Argo“ kapitono lietuvio Dmitrijaus Baškistrovo išlaisvinimo vyks toliau.

Laivas „North Spirit“, priklausantis graikų bendrovei „Balthellas Chartering S. A.“ ir plaukiojantis su Sent Vincento ir Grenadinų vėliava, buvo užpultas gegužės 16 dieną prie Kamerūno krantų. Ginkluoti užpuolikai apiplėšė laivo įgulos narius, kurie yra iš Rusijos ir Ukrainos. Beveik tuo pačiu metu buvo užpultas ir laivas „Argo“ bei pagrobtas jo kapitonas.

Lietuvių filmo scenarijus Kanuose nugalėtoju netapo

Vilnius, gegužės 24 d. (BNS) – Šiemetiniame Kanų kino festivalyje lietuviško Kristinos Buožytės ir Bruno Samper filmo „Aurora“ scenarijui nepavyko gauti tarptautinio „Script-Teast“ apdovanojimo, skiriamo Vidurio ir Rytų Europos scenaristams.

Naujienų agentūra PAP pranešė, kad šį apdovanojimą gavo lenkų filmo „Šokoladinė diena“ scenarijus, pasakojantis apie vaikų reakcijas į mirtį.

Apdovanojimą skiria tarptautinė komisija iš Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Vokietijos ir Lenkijos. Iš viso dėl apdovanojimo varžėsi 12 filmų scenarijų iš 9 valstybių.

„Aurorą“ pristatančios bendrovės „Tremora“ interneto tinklalapyje lietuviškas filmas pristatomas kaip nuotykinė nežabotos meilės istorija, perteikta per psichologinį techno trilerį.

„Vykdant sudėtingą mokslinį bandymą, kurio pagrindas – informacijos perdavimas neuroniniame lygmenyje, jaunas, bet santūrus vyras patirs stulbinantį nuotyki komoje esančios moters galvoje. Išlaisvinęs instinktus ir užslopintas fantazijas, jis pradės lėtą metamorfozės procesą“, – rašoma tinklalapyje.

Aplankykite www.draugas.org

Pasaulio naujienos

B. Obama pažymi sąjungininkų svarbą

Atkelta iš 1 psl.

„Kur laikosi demokratinės institucijos, mes jas remiame. Kai smogia humanitarinė nelaimė, mes ištiesiame ranką, – sakė B. Obama. – Kur paminamas žmogaus orumas, Amerika priešinasi skurdui ir būna galimybių šaltinis. Štai kokie mes esame. Štai ką mes darome.”

Tuo pat metu B. Obama pažymėjo, kad atitrūkimas nuo pasaulio bendrijos nebuvo Jungtinėms Valstijoms vaisingas.

JAV saugumo politika po Antrojo pasaulinio karo, kuri buvo sutelkta daugiausia į Rusiją, rėmėsi prieš atgrasinimu per užtikrinto abipusio sunaikinimo koncepciją, nes abi Šaltojo karo laikų supervalstybės turėjo branduolinių ginklų.

JAV „nebegali kliautis atgrasymu, nes ‘piktadariai režimai’ siekia branduolinių, cheminių ir biologinių ginklų”, buvo sakoma G. W. Bush dokumente. B. Obama dabar sako, kad „šio amžiaus našta negali gulti vien ant Amerikos pečių”, ir perspėja, kad JAV priešininkai norėtų matyti šią šalį susilpnėjusią dėl jos išteklių poreikvojimo.

Nors B. Obama pabrėžė, jog „aiškiai mato” tarptautinės sistemos trūkumus, dėl kurių daugelis Jungtinių Tautų (JT) ir kitų institucijų kritikų atsisakė daugiašališkumo, B. Obama pažymėjo, kad JAV tęs „nacionalinio atsinaujinimo ir pasaulinio pirmavimo” politiką.

B. Obama svarbiausi teiginiai skiriasi nuo jo pirmtako George W. Bush, kurio administracija paskelbė savą šalies saugumo doktrinos versiją prieš 8 metus, politikos. Buvusio respublikonų prezidento politikos pareiškime, nusiųstame Kongresui 2002 m. rugsėjį, buvo pabrėžiama būtinybė pirmiems smogti „piktadarėms valstybėms ir teroristams”.

2006 m. G. W. Bush atnaujino savo strategiją pabrėždamas, kad Iranas ir jo branduolinės ambicijos yra didžiausi iššūkiai Jungtinėms Valsti-

joms.

Specialistų komentarai rodo, kad B. Obama administracija gali būti pasirengusi energingiau siekti tarptautinės bendrijos paramos ir dar labiau atsiriboti nuo G. W. Bush siekto „aiškiai amerikietiško internacionalizmo”.

B. Obama dabar vidaus politikos uždavinius, tokius kaip švietimo gerinimas ir „švarios” energijos šaltinių naudojimas bei priklausomybės nuo užsienio naftos mažinimas, susiejo su šalies saugumu.

Prezidentas taip pat priešpriešino kariškių elgesį su finansų industrijos institucijų nesėkmėmis, prisidėjusiomis prie ekonominės krizės.

Pasak B. Obama, Jungtinės Valstijos toliau sieks bent vieno G. W. Bush administracijos tikslo – „al Qaeda” įveikimo Afganistane. Prezidentas taip pat perspėjo, kad „ateityje bus sunkių dienų”, ir sakė, kad pergalę šioje kovoje nulems tarptautinė parama.

Pagal įstatymą, kiekvienas JAV prezidentas turi pateikti savo nacionalinio saugumo strategiją. Atėjus B. Obama į valdžią sklandė daug gandų, kad naujo prezidento požiūris šiuo klausimu labai skiriasi nuo jo pirmtako metodų.

Savo kalboje B.Obama taip pat pabrėžė, kad JAV turi stiprinti esamas sąjungas, kaip ir ieškoti naujų partnerių, taip pat padėti stiprinti žmogaus teises visame pasaulyje.

Amerikos prezidento raginimą plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą taip pat galima vertinti kaip raginimą sąjungininkams NATO bloke, iš kurių kai kurie pareiškia ketinimus atsisakyti dalyvauti operacijoje Afganistane.

„Mes esame Jungtinės Amerikos Valstijos. Mes nutildėme fašizmą ir pergyvenome komunizmą. Mes perėjome neramumus ir išėjome stipresni, ir mes taip padarysime dar kartą”, – sakė B. Obama.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos rytuose netoli didelės automagistralės nukritus sraigtasparniui, žuvo 4 žmonės. Pasak pareigūnų, lėktuvo avarijos, įvykusios netoli Šleico miesto Tiuringijos žemėje, aplinkybės kol kas neaiškios. Sraigtasparnis nukrito netoli automagistralės, jungiančios Berlyną ir Miuncheną. Policija pranešė, kad per įvykį ant žemės buvę žmonės nenukentėjo.

VARŠUVA

Amerikiečių karių grupė ir priešraketinės bei priešlėktuvinės gynybos raketų „Patriot” baterija buvo atvežta į Lenkiją, kurios kariškiai dvejus metus bus mokomi naudoti šią karinę techniką, pranešė vienas JAV pareigūnas. Per šią misiją NATO narės Lenkijos teritorijoje bus iki šiol daugiausia JAV karių.

Varšuvoje po grumtynių su policininkais buvo nušautas nigerietis, kurį pareigūnai vijosi per žmonių pilną turgavietę po atviru dangumi. Į turgų centriniame Pragos rajone atvykus policijos drabuotojui minimas 36 metų nigerietis pradėjo bėgti, sakė policijos atstovas. Anot liudininkų, tas vyras bandė išplėsti iš policininko ginklą, kai šis iššovė. Vienas policijos pareigūnas buvo sužeistas ir paguldytas į ligoninę. 32 žmonės buvo sulaikyti, jie visi tikriausiai yra nigeriečiai.

RYGA

Latvijos valstybinės užimtumo agentūros klientai, ieškantys darbo užsienyje, nori išvažiuoti daugiausia į Didžiąją Britaniją. Kaip tarptautinėje konferencijoje „Pažangus požiūris užimtumui remti” nurodė agentūros direktorė, 35 proc. Latvijos gyventojų, ieškančių darbo užsienyje, nori išvažiuoti į Britaniją, 21 proc. – į Suomiją, 17 proc. – į Norvegiją, 10 proc. – į Švediją, o 9 proc. – į Vokietiją ir Nyderlandus.

ROMA

35 metų ištekęsios Maria Vittoria Longhitano įšventinimo apeigos buvo atliktos Romos Anglikonų Visų

Šventųjų bažnyčioje. Longhitano, kuri nuo šiol bus vadinama Motina Longhitano, priklauso XIX a. nuo Romos katalikų bažnyčios atskilusiai Senajai Italijos katalikų bažnyčiai. Nors Vatikanas iki šiol prieštarauja, jog moterys taptų dvasininkėmis, kitos katalikų grupės jau seniai leidžia moterims eiti kunigų pareigas.

AZIJA

SANA

Į vakarus nuo Jemeno sostinės esančiame Bani Mansuro rajone ginkluoti vienos iš genčių kovotojai pagrobė amerikiečių porą ir jų vairuotoją jemenietį. „Jie reikalauja išlaisvinti savo gentainį, kurį suėmė Sanos valdžia”, – telefonu sakė pagrobtasis vairuotojas Ali Arashi. Jemeno sukilėliai dažnai grobia užsieniečius, kad galėtų paveikti šalies valdžią įvykdyti jų reikalavimus.

BEIJING

Jungtinės Valstijos „sunkiai dirba”, kad išvengtų įtampų didėjimo tarp Šiaurės ir Pietų Korėjos po to, kai Seulas apkaltino Pchenjaną dėl savo karo laivo nuskandinimo, pareiškė JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton. JAV diplomatijos vadovė sakė dalyvaujanti „labai įtemptuose pasitarimuose” su Kinijos vyriausybė dėl šio klausimo.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV vidaus reikalų valstybės sekretorius Kenneth Salazar kritikavo naftos bendrovę „British Petroleum” (BP) už nesėkmes panaikinant didelę išsiliejusios naftos dėmę Meksikos įlankoje. Ministerijos vadovas, į kurio pareigas taip pat įeina gamtosauga ir gamtinių išteklių naudojimo kontrolė, pareiškė, jog jis nepatenkintas, kad BP nespėja sustabdyti naftos nuotėkio iki nurodyto laiko.

Priemonės, kurių imasi Graikija, kad išspręstų savo biudžetines problemas, yra visiškai priimtinos, ir reikia laiko, kad rinkos tai suvoktų, pareiškė Tarptautinio valiutos fondo (TVF) atstovė Caroline Atkinson. Europos Sąjunga taip pat ėmėsi ryžtingų priemonių siekdama parodyti savo įsipareigojimą Graikijos ir kitų euro zonos šalių atžvilgiu, ir TVF tiki, kad Europos vyriausybės įvykdys savo įsipareigojimus.

Susitiko ES finansų ministrai

Briuselis, gegužės 21 d. (BNS) – Europos Sąjungos (ES) valstybių narių finansų ministrai susirinko Briuselyje aptarti susidariusios padėties. Susitikimas prasidėjo Europoje sklindant kalboms apie Vokietijos ir Prancūzijos nesutarimus po to,

ES prezidentas H. Van Rompuy sakė, kad taisykles pažeidžiančioms šalims bus taikomi apribojimai. **EPA** nuotr.

kai Vokietija apribojo spekuliacinę prekybą vertybiniais popieriais nepasitarusi su kitomis Europos šalimis.

Tačiau Vokietijos kanclerė Angela Merkel pareiškė, kad Europa vieningai sieks atkurti pasitikėjimą euru. Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy pabrėžė, kad nėra jokių nesutarimų.

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovas Dominique Strauss-Kahn pabrėžia šio susitikimo svarbą. „Visas pasaulis mus stebi ir praranda pasitikėjimą Europa”, – sakė TVF vadovas.

Kaip žinoma, Vokietijos kanclerė pareiškė mananti, kad eurui kyla grėsmė. Tačiau Prancūzijos finansų ministrė Christine Lagarde pareiškė nepritarianti tokiai Vokietijos vyriausybės vadovės nuomonei.

Ministrų susitikimui pirmininkauja ES prezidentas Herman Van Rompuy. Ministrai aptaria vienašališkus Vokietijos sprendimus, o taip pat būsimą rinkoms didelį poveikį darančių sprendimų derinimą.

5 (AV)

60439

60137

IL 60089

ATLANTIC ExpressCorp.
 ☎ 1-708-599-9680
 AtlanticExpressCorp.com

A

K

C

I

J

A

Visą gegužės mėnesį siuntinius į Lietuvą siųskite

PIGIAU

\$0.49/lbs (laivu),

\$1.99/lbs (oro siunta)

LYDI ŠVENTADIENIS SEKMINĖS

SEKMINIŲ ŽAIZDRE

Kun. VYTENIS VAŠKELIS

„Turiu atimti iš jūsų savo veidą, kad gautumėte mano sielą. Kad jūsų širdys gautų mano širdį, kad jūsų sielos gautų mano sielą ir Dvasią, kuri pakartos, ką išgirdo“, – rašė Paulis Claudelis Sekminių himne. Šventoji Dvasia, kad Kristaus siela išlietų į mūsų sielą, kad Jo Širdis užimtų mūsų širdį, kad pagaliau išdrįstume ištarti: manyje gyvena Jėzus ir visada Jo balso aš klausau, meldžiu: „Naujai ateik ir paskandink mus savo meilės begalybėje.“ Dieve, Dvasia, suteik negęstančią troškimą atsisakyti visko, kas trukdo mums išgirsti Tavo ramų ir tylų balsą savo širdyje.

Jei pakvietėme Šventąją Dvasią į savo vidų ir tikrai norime, kad Ji mus mokytų ir įkvėpdama vestų, tada ne tik maldos metu, bet ir kitose gyvenimo aplinkybėse vis labiau suprasime: nors esame dieviškojo Menininko nepakartojami ir kūrybingi kūriniai, tačiau tam, kad mumyse tobuliau atsiskleistų visos Dievo dovanos, būtina ne jomis pasitikėti, o pačiu jų Davėju – Viešpačiu.

Tai nelengvas kelias, nes kas kasdien besąlygiškai mokosi pasitikėti Dievo Dvasios vedimu, stengiasi gyventi Dvasia ir visiškai atsisako kūniškų pagedimų užuomazgų (Gal 5, 16)? Dar daugiau. Sekminių Dvasia skatina tikintįjį nedvejojant tarti nuodėmei „ne“, tai yra jam padeda išsiugdyti įprotį nedelsiant išsižadėti visų savo nuomonių, požiūrių ir veiksmų, ypač tada, kai jie nors kažkiek prieštarauja Jėzaus mintims, žodžiams ir poelgiams.

Tėvas Raniero Cantalamessa, OFM Cap. rašė apie dvasinį atsinaujinimą Katalikų Bažnyčioje ir pastebėjo, kad kai kurių maldos grupių nariai kartais vengia iki galo priimti kryžių, kad iki širdies gelmių patirtų prisikėlimą. Šventoji Dvasia kiekvieną krikščionį laipsniškai ragina žengti „siauru“ Evangelijos keliu – apsimarinimo, klusnumo ir nuolankumo keliu. Pasak tėvo Raniero, charizmos turėtų parodyti Dvasios vaisius. Labai pavojinga, jei tai nevyksta. Tuomet turime sustoti ir tai apmąstyti. Jėzus pasakė: „Juos atpažinsite iš vaisių.“ Jis kalbėjo apie Dvasios vaisius: meilę, džiaugsmą, ramybę, malonumą, kantrybę, nuolankumą, klusnumą...

Bernardinai.lt

Kai per savęs atsižadėjimą leidžiame meilei švęsti pergalę prieš egoizmą, paklustame Šventosios Dvasios vedimui ir sulaukiame dar gausėnesių Jos palaiminimų. Mumyse auga prakilnioji malonė mylėti Dievą kituose, o savo atsižadėjimuose – save. Nors išgirdus žodžius apie savęs atsižadėjimą pirmoji mūsų reakcija gali būti nepatiki, tačiau prisiminę Jėzų, kuris mus moko apkabinti savo kryžių, savyje nurimstame, ir į mūsų sąmonę bei širdį įsismelkia tikrumas, bylojantis, jog Dievo Dvasia, gyvenanti mūsų viduje, yra saugumo pamatas, nes Ji geriausiai žino, ko mums labiausiai reikia, ir nuolatos mumis rūpinasi, kad mes niekada nenutoltume nuo pagrindinio mūsų žemiškojo savęs įgyvendinimo tikslo – kasdienio šventumo siekio.

Šv. Kryžiaus Jonas sako, kad Dievas labiausiai myli sielą tada, kai ją apiplėšia, tai yra ją atitraukia ne tik nuo kūrinių prisirišimo, bet ir nuo vienašališko pasiklovimo savo galiomis ir jėgomis. Nors šis sielos apšvietimo pakopą ir pradeda dar artimiau vienytis su Dievu, vis labiau trokšdama, kad jos gyvenime pildytųsi Jo valia. Tada žmogaus gyvenime (besivienijančio su savuoju Viešpačiu) išryškėja meilės dovanos pirmenybė.

Šventosios Dvasios vaisių – meilę prasmingai apibūdina Burundžio misionierius Kenneth Moynagh: „Džiaugsmas – kai meilė džiūgauja, ramybė – kai ilsisi ji. Kantrybė – kai meilė iškenčia visus sunkumus šiame kely. Malonumas – kai meilė siekia to, kas be nuodėmės. Gerumas – kai meilė veikia įkvėpta Kristaus Širdies. Tikėjimas – kai meilės akys gyvąjį Kristų išvysta. Romumas – kai meilė Golgotoje lenkias, o ne kovoje širsta. Susivaldymas – kai Dievas meilę suvaldo ir pažaboja. Nes Kristus – tai meilė, o meilė – Kristus gyvas širdy.“

Šventoji Sekminių Dvasia, išsilies ant mūsų kaip Niagaros krioklys. Šviesk mums kelyje stipriau už Saulę. Lydek mane, kai išauš mano Prisikėlimo rytas, ir išvysiu tai, ko dar net negalėjau tikėtis...

Užsienio savanoriai sudrebino Kauną

Kaune savanoriaujantys užsieniečiai ir jas priimančių organizacijų atstovai gegužės 22 d., šeštadienį, kauniečius kvietė aplankyti simbolinį „Savanorių miestą“. Rotušės aikštėje, netoli Ryšių istorijos muziejaus, įsikūrusiame „Savanorių miestelyje“ buvo galima paragauti skirtingų šalių maisto, pasiklausyti tradicinės ispanų, prancūzų, vokiečių, turkų ir kitų šalių muzikos, įsitraukti į savanorių organizuojamus žaidimus, drauge su jais piešti, gaminti rankdarbius ar tiesiog drauge pabendrauti.

Miestiečius patraukė neįprastas renginys

„Lietuvos Carito“ jaunimo savanoriškos veiklos centre „Deineta“ ir VšĮ „Actio Catholica Patria“ savanoriaujantys užsieniečiai kauniečiams pristatė projektus, kuriuose neatlygintinai dirbaujasi bei kvietė prisijungti prie jų veiklos. Taip pat buvo pristatytos skirtingos Europos kultūros, žmonės bei jų gyvenimas Kaune.

Čia pat pastatytoje palapinėje įsikūrė simbolinis kino teatras, kuriame į savanorių miestą užsukę svečiai galėjo nuolat žiūrėti filmus apie toleranciją, apie Europos savanorių tarnybos (European Voluntary Service) programoje „Veiklus jaunimas“ dalyvaujančius žmones. Taip pat buvo pristatomi filmai apie organizacijas, kuriose jaunimas metus ar 6 mėnesius neatlygintinai dirba.

Skirtingų šalių patiekalus ragavo atsargiai

„Savanorių miesto“ svečiai taip pat turėjo progą paragauti skirtingų šalių patiekalų, kuriuose savo jėgomis paruošė iš Vokietijos, Prancūzijos, Moldovos, Šveicarijos, Austrijos, Ukrainos, Olandijos ir Turkijos atvykę jaunuoliai. Tradicinio maisto svetainėje vaikai drąsiai graibstė prancūziškus pyragus, o vyresnio

amžiaus kauniečiai prieš ragaudami patiekalą juos gaminusių jaunųjų kulinarų teiravosi paruošimo būdo ir prašydavo išvardyti naudotus produktus. Pabijoję ragauti savanorių ruošto maisto simbolinėje svetainėje galėjo pasiimti spausdintus patiekalų receptus.

Itin daug aplinkinių dėmesio, anot renginio dalyvių, sulaukta dalijant solidarumo duoną. „Man labai patiko stebėti žmonių reakciją: vieni duoną ėmė saujomis, kiti labai atsargiai stebėjo mane. Tačiau labiausiai patiko vieno vyriškio pasakymas: ‘Nežinau, kas tas solidarumas, bet šita duona šventa’“, – stebėjosi „Caritas“ solidarumo duoną dalijęs turkas Berkay Kaynardag.

Vaikai piešė, o tėvai gamino rankdarbius

Įkvėpti daugybės „Savanorių mieste“ kabančių pieštų paveikslų mažieji kauniečiai patys čiupo kreideles ir margino Kauno senamiesčio grindinį. Tuo tarpu tėveliai domėjosi greta simbolinio kino teatro įsikūrusiomis rankdarbių dirbtuvėmis.

Nukelta į 9 psl.

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 32

Kad būtų įtikinamiau, V. Alantas prisiminė savo šviesaus atminimo motiną, kuri, šventoriuje dalindama elgetoms išmaldą, užprašydavo pagiedoti kokią nors giesmę šeimos mirusiųjų intencija. Bet ką žino skaitytojas, užsiprenumeruodamas iš anksto knygą, kokią giesmę užtrauks autorius? Galų gale buvo ne vienas atsitikimas, kai skaitytojas auką numesdavo, bet autoriaus giesmės neišgirdavo. Apibendrindamas tokias nesmagias patirtis, V. Alantas sakė: „Man atrodo, yra neteisybė ir savęs žeminimas, rašius knygą keletą, o gal ir keliolika metų, tiesti ranką išmaldai. Aš pasakiau savo artimiesiems ir draugams maždaug taip: ‘Aš leidžiu knygą, man nereikia aukos, man reikia paramos, ir aš nesismulkinu, – reikia šimto dolerių. Norit – duokit, nenorit – neduokit, bet mažiau aš nepriimu.’ Paremti šimtu dolerių – ne gėda rėmėjui, ne gėda ir autoriui tokią paramą priimti. Mano draugai ir artimieji mane suprato. Mano mecenatų įnašai svyruoja tarp 100-500 dolerių.”

Taip buvo išleistos bent penkios knygos, tarp jų – du dvitomiai. Žinoma, visų mecenatų pavardės surašytos jų pradžioje.

Įdomus ir dar vienas prisipažinimas. Kaip sakė V. Alantas, jis stengiasi, kad redaktoriams ar leidėjams būtų mažiau vargo, todėl rašo aiškiai ir be klaidų. Tačiau... kadangi rašas ne tik mašinėle, plunksnakočiu, bet ir trintuku, žirklėmis ir klijais, rankraščio puslapis dažnai būna sukarpytas, suklijuotas, taisytas ir dar kartą taisytas. Na, o korektūrą skaityti padedanti ir žmona Irena. Ir ji, beje, bene sėkmingiausiai tai daranti – „nuo jos akių neprasprūsdavo joks nereikalingas taškelis ir brūkšnelis, nekaltant apie raides”.

Šventaragio korektūrą skaitė trijų žmonių komanda: pats rašytojas, Vilties draugijos ir knygos redaktorius Vytautas Gedgaudas ir, žinoma, I. Alantienė.

*

Tarp pirmųjų Šventaragio pirmojo tomo skaitytojų buvo ir pora tautiečių, atliekančių bausmę Turkijos kalėjime. Pranas ir Algirdas Brazinskai išgarsėjo nuvarydami į Vakarus sovietinį lėktuvą (deja, toji kelionė buvo paženklinta ir kruvina auka). Rašytojo asmeniniame archyve išliko jų laiškas iš Ankaros, iš kalėjimo katakombos Nr. 253, rašytas 1973 m. gegužės 6 d.

Tame pustrečio puslapio laiške be prisipažinimo apie per naktį prie blankios kalėjimo šviesos perskaitytą knygą yra nemažai jai skirtų pagiriamųjų eilučių. Čia minima, kad tokios „geros ir lietuvių širdžiai taip artimos knygos” dar neteko skaityti. Šventaragis netgi pavadinamas naujojo lietuvių tautos atgimimo biblija. Išreiškiama nuomonė, kad knyga ypač būtų naudinga „dabartiniam Lietuvos jaunimui, kuris sudaro smogiamašias jėgas Baltų Atgimimo sąjūdyje (pogrindžio organizacija) ir kurio tarpe gausu šventaragių, ką aiškiai parodė 1972 m. ugingas pavasaris ir Romo Kalantos pilėniškas savilaužis”.

JAU TIK RAŠYTOJAS (3)

Sutikdamas 1975 metus, į savo dienoraštį V. Alantas įrašė tokius įsipareigojimus: „Pabaigti rašyti knygą apie Romą Kalantą, išleisti atrinktinių novelių knygą ir parašyti romaną apie laisvos Lietuvos ūkininkų gyvenimą.”

Pirmosios dvi knygos skaitytojus pasiekė jau po metų, o pastaroji – septyniasdešimt septintaisiais.

O baigiantis 1975 metams V. Alantą gražiai pagerbė *Lietuvių dienos*: žurnalo gruodžio numerio viršelyje puošia rašytojo portretas, net keturi puslapiai skirti B. Railos ir V. Alanto dialogui („Rašytojas – savo pasaulio viešpats”), kuris gausiai iliustruotas, čia ir V. Alanto novelė *Padangių karuselė*.

Tame dviejų rašytojų draugiškame, bet vietomis su pipirais pasikalbėjime yra ir kritikos, ir sugestijų, net provokacijų. Atsakymai taipogi gana polemiški ir energingi. V. Alantas ne iš tų, kurie greitai pasiduoda. Pavyzdžiui, B. Raila, pasiūles Lietuvos praeitį, o ir dabartinį Amerikos lietuvių gyvenimą vaizduoti ne taip rimtai, be pakeltos patriotinės tragikos, „šveikiškai”, su humoristiniu atspalviu, pritarimo nesulaukė.

(...)

1976 metai ypatingi tuo, kad jie buvo paskutiniai, kai V. Alantas rašė dienoraštį. Tiesa, žodis rašė čia irgi gali būti vartojamas tik sąlyginai, nes per metus tame sąsiuvinyje neretai atsirasdavo vos 1–2 įrašai. Ne išimtis ir paskutiniai metai: dienoraštis prisimintas tik tris kartus. Visi jie susiję su išleistomis naujomis knygomis.

Tačiau V. Alanto požiūris į dienoraščio, ypač atsiminimų rašymą visada buvo teigiamas. Ne vieną kolegą yra raginęs tai daryti. Pavyzdžiui, K. Barėną. Nedidelė ištrauka iš 1984 m. gruodžio 15 d. jam rašyto laiško: „Nebežinau kaip ir iš kur esu girdėjęs, kad Kolega pamirkei plunksną atsiminimams rašyti, žinoma, nepastūmėdamas į šalį ir kitų kūrybinių darbų. Labai ir labai sveikintinas užsimojimas. Juk Sveikas priklausai prie tos generacijos, kuri statė ir kūrė naująją Lietuvą ir turi daug ką pasakyti.” Čia ir keli žodžiai, skirti kūrybai: „Kaip ten bebūtų, bet aš visada grįžtu prie tos pat minties, kad geriausia terapija nuo visokių ligų bei negalavimų yra plunksna. Tai sakydamas aš daugiausia turiu galvoje save. *Kūryba atgaivina, tarčiau, atjaunina ir išsklaido tirštęjančias kasdienybės miglas, kurios kėsinaisi paimti tave į savo ‘globą’ ir tuo pačiu iš po tavo kojų ištrenkti prasmingo esimo pagrindą*” (išskirta mano – L. P.-K.).

1976 m. kovo 23 d., išėjus novelių rinktinei *Atspindžiai ūkanose*, užfiksuoti keli su jos pasirodymu susiję faktai ir skaičiai. Tos dvidešimt dvi novelės atrinktos iš penkių rinkinių, trys spausdinamos pirmą kartą. Lietuvių enciklopedijos leidyklai, išleidusiai knygą, autorius turėjo primokėti pusantro tūkstančio dolerių. Beveik visą sumą pavyko surinkti iš rėmėjų. Autorinis „honoraras” – šimtas knygų.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Užsienio savanoriai sudrebino Kauną

Atkelta iš 8 psl.

„Lietuvos Carite” savanoriaujanči vokiečių Andrea besidomintiems rankdarbiais rodė, kaip iš tualetinio popieriaus ritinėlio pasigaminti nuostabią girliandą ar nusipiešti įdomų piešinį namams.

„Esu mirtinai pavargusi, bet dirbti su tikrai besidomintiais žmonėmis man patinka. Kol gaminome keisčiausius dalykus, dar ir pasikalbėdavome apie mano šalį ir savanorystės metus čia, Lietuvoje. Smagu, kad lietuviai yra draugiški. Tiesa, jie taip pat labai geri mokiniai”, – lankytojų aktyvumu džiaugėsi vokiečiai. Tačiau ji nusivylė, jog čia žmonės nedaug žino, kas yra savanorystė, ir nesupranta motyvų, kodėl iš svetur atvykęs jaunimas dirba už dyką.

Kita vertus, iš tos pašios šalies atvykusi savanorė Sabrina pasidžiaugė, kad nors ir nedaug žmonės žino apie socialinę savanorsytę, tačiau noriai klausėsi pasakojimų apie tai. „Visi jauni, gera energija ir sklindanti šviesa, kuri net lietuvių nuvijo. Kaip galima neatkreipti į mus dėmesio?!” – retoriškai klausė ji.

Viliojo draugiška nuotaika

„Visų pirma, tai savanorių šventė ir jų išsipildęs noras aktyviai įsiliesti į vietos bendruomenę”, – renginį pristatė jo sumanytoja Laima Petrailytė. „Jaunimas praeivius drąsiai kvietė užsukti į jų pačių pastatytą miestą, noriai su kauniečiais bendravo, kvietė drauge dainuoti, žaisti

krepšinį ir piešti. Kita vertus, jaunystė ir entuziazmu pripildyta šiandienos renginio nuotaika tėra viena iš savanorystės pusių. Kasdieniame darbe tokio džiaugsmo, kaip šiandien, nėra daug. Dalis jaunuolių savanoriauja itin sudėtinguose projektuose, pavyzdžiui, ‘Pagalba esamiems ir buvusiems kaliniams’ (projektą vykdo ‘Lietuvos Caritas’), ar padeda psichikos negalią turintiems vaikams. Savanorystė visų pirma yra sąlygiškas atsidavimas kitam, nepaisant sunkių akimirkų. O įkurdami ‘Savanorių miestą’ norėjome parodyti, kokie išradingi ir niekad nepailstantys gali būti šie jauni žmonės”, – su jauduliu kalbėjo L. Petrailytė.

„Lietuvos Caritas” informacija

Kun. dr. K. Trimako naujos poezijos knygos pristatymas Cicero

EDVARDAS ŠULAITIS

Gegužės 16 d. po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero ir apylinkių lietuviai turėjo retą progą iš arčiau susipažinti su kun. dr. Kęstučio Trimako antrąja poezijos knyga. Lietuviams skirtame „kavutės“ kambaryje skambėjo prasmingi poezijos žodžiai iš K. Trimako neseniai Lietuvoje išleistos knygos „Jis man dovanojo Būtį“.

Susirinkus gausiam tautiečių būriui, įžanginį žodį tarė pats autorius, vaizdingų minčių pabėrė viena skaitovių – Liubomira Šniurevičienė. Kun. dr. K. Trimakui buvo sudainuota „Ilgiausių metų“.

Programos metu paskaityta 12 kūrinių, o prieš kiekvieną jų trumpai savo kūrybą pristatė pats autorius. Paskaičiusios eiles, mintimis apie kunigo poeziją pasidalino skaitovės. Be jau minėtos L. Šniurevičienės, posmus dar skaitė Virginija Mauručienė ir Audronė Bernatavičienė.

„Dalių mums Būvį“

Autoriaus kūrybą pirmoji pristatė A. Bernatavičienė, kuri puikiai perteikė pirmąjį eilėraščių „Dalių mums Būvį“. Kadangi kūrinys gana ilgokas, čia pacituosime tik paskutiniąją jo dalį:

*Ačiū Tau, Kūrėjau,
Už vandenį ir duoną,
Dangų, žemę,
Už žiedus ir paukščius, –
O už Tave labiausiai...*

*Širdį atiduosim
Pasiklausę Tavo žodžių,
Sakomų kasdieną,
Pasikvietę būt svečiais
Savam pasauly,
Užu savo stalo...
Ačiū Tau, Kūrėjau,
Širdis mūsų sąla...*

„Aklasis“

Įtikinančiai nuskambėjo L. Šniurevičienės perskaitytas bene ilgiausias kūrinys knygoje – „Aklasis“, kurio *moto* – „Prisiartinus prie Jericho, šalia kelio sėdėjo neregys elgeta“ (Luko 18, 35).

Iš įvairių knygos skyrių klausytojams Liubomira vaizdingai padekla-

mavo ir eilėraščius „Prikaltas Apleistas“, „Daiktai šalia“, „Išsinešiu su savimi“. Keturis eilėraščius perskaitė Audronė, o tiek pat – ir trečioji skaitovė Virginija.

Reikia pažymėti, kad visos skaitovės buvo gerai pasiruošusios. Kun. dr. Kęstučio Trimako kūryba nėra lengvai skaitoma, nes dažnai turi gilią mintį, kurią įminti ne taip ir paprasta.

Autorius apie savo rinkinį

„Jis man dovanojo Būtį“ – taip pavadintas poezijos rinkinys. „Kūrėjas sukūrė mane, bet Jis ir toliau mane kuria. Tai jis yra pasakęs man“ („Kūrėjas kūriniui“). „Aš nesu užbaigtas. Tai ne jo kaltė, bet mano. Daug skaudžių faktų mane įtikino, kad esu sutrikęs, sužeistas, nuo Jo nutolęs. Buvau nutolęs ir labiau negu dabar. Jo dėka dabar esu arčiau Jo. Jis ieškojo ir tebeieško. Didelė kaina Jo krauju užmokėta. Kūrėjas ir Ieškantysis – tas pats. Jis ir ieškodamas mane kuria. Kai atsiliepiu“.

Tai jau antroji autoriaus poezijos knyga (pirmoji, kurios buvo išleistos net 4 laidos vadinosi „Ieškančiojo pėdsakai“). Viršelius leidiniams piešė pats autorius.

Antrasis rinkinys turi 160 psl., jį išleido Marijonų talkininkų centro leidykla Kaune. Nemaža tiražo dalis jau pasiekė Čikagą. Knygą galima įsigyti pas autorių adresu: 2830 Denton Ct. Westchester, IL (tel. pasiteirauti 708-562-8948). Kaina 10 dol. ir 3 dol. persiuntimas.

Kuklios vaisės

K. Trimako knygos pristatymo proga surengtos kuklios vaisės. Jas paruošė Mėta Gabalienė ir Birutė Zalatorienė – pridarė sumuštinių, prikėpė saldumynų. Susirinkusieji buvo pavaišinti ir šampanu.

Beje, tai buvo vienas įdomiausių renginių Ciceroje šiais metais.

Pažymėtina, kad kun. dr. K. Trimakui Vytauto Didžiojo universitetas suteikė garbės daktaro vardą. Ta proga jis bus pagerbtas birželio 20 d. 12 val. p. p. Willowbrook pokylių salėje, 8900 S. Archer Ave, Willow Springs, IL. Laukiama svečių ir iš Lietuvos.

Pianistas Gintaras Januševičius.

Bernardinai.lt nuotr.

Pianistui Gintarui Januševičiui Ispanijoje vykusiame konkurse atiteko auksas

Lietuvos vardas kaip niekad garsiai skamba tarptautinėje pianistų arenoje. Dvidešimt penkerių metų pianistas Gintaras Januševičius iškovojo jau trečią ryškią pergalę šį pavasarį. Po įspūdingų sidabrinių pergalių Italijoje, „Città di Pinerolo“ pianistų konkurse bei Vokietijoje, Wernigerode mieste surengtame pianistų konkurse „Naujos žvaigždės“ („Neue Sterne“), lietuvis pasipuošė ir auksu Ispanijoje.

Balearų salų Rotary klubų sąjungos organizuotame konkurse „Palma de Mallorca“ lietuviui aukščiausią apdovanojimą vienbalsiai skyrė visi penki vertinimo komisijos nariai. Vertinimo komisiją sudarė iškilūs Ispanijos, Didžiosios Britanijos bei Korėjos muzikai. Be piniginių laimėjimų Gintarui atiteko ir koncertinė dvejų metų trukmės kelionė po Ispaniją solo ir su orkestrais.

Septynioliktą kartą rengiamame ir gilią tradicijas turinčiame konkurse dalyvauti buvo atrinkti 24 pianistai iš Ispanijos, Rusijos, Kinijos, Pietų Korėjos, Ukrainos, Kazachstan, Prancūzijos ir kitų šalių. Baigiamojoje dalyje varžėsi atlikėjai iš Kinijos, Ukrainos ir Lietuvos. Tai lietuviui buvo jau dešimtas jo tarptautinėje muzikinėje veikloje ir trečias per vos du mėnesius konkursas.

Lietuvių pianistas G. Januševičius groti fortepijonu pradėjo ketverių metų Eduardo Balsio menų gimnazijoje mokytojos Valentinos Potenkeno specialybės klasėje. 1993–2003

Gintaras mokėsi M. K. Čiurlionio menų gimnazijoje (dabar M. K. Čiurlionio nacionalinėje menų mokykloje). Jo specialybės mokytojai – Valė Kulikauskienė (1992–1998) ir Jurgis Bialobžeskis (1998–2003). Pastaruosius šešerius metus pianistas gyvena ir studijuoja Vokietijoje, Hanover mieste, kur pianizmo paslapčių jį moko legendinis rusų pianistas Vladimir Krainev.

Pirmą kartą su orkestru Gintaras grojo būdamas penkiolikos. Nuo tada pianistas pasirodė tokiose žymiose salėse, kaip „Palau de la Música Catalana“ Barselonoje, „Salle Wilfrid-Pelletier“ Montrealyje, „Sala Mozart“ Saragosoje, „Estonia“ Taline, Maskvos konservatorijos didžiojoje salėje, „Salle Cortot“ Paryžiuje, „Duszniki Zdroj“ Lenkijoje ir t. t. G. Januševičiaus solo koncertai vyko Paryžiuje, Hanover, Taline, Maskvoje, Varšuvoje, Europos kultūros sostinėje Korke, Hamamatsu ir kituose miestuose. Jis bendradarbiavo su tokiais dirigентаis, kaip Saulius Sondeckis, Juozas Domarkas, Gintaras Rinkevičius, Jacques Lacombe, Fuat Mansurov, Dmitrij Lis, grojo kameriniuose ansambliuose su akordionininke Elsbeth Moser, smuikininkais Mariuszu Patyra, Solenne Paidassi bei Adam Kosteckij, Čiurlionio kvartetu. Lietuvis taip pat yra populiarios Vokietijoje koncertų serijos „Plathner's Eleven“ meno vadovas.

Bernardinai.lt

Nuaidėjo paskutinis skambutis Čikagos lituanistinėje mokykloje

Šeštadienį, gegužės 22 d., Čikagos lituanistinėje mokykloje nuskambėjo paskutinis skambutis. Į gyvenimo kelią išleisti 11 abiturientų (nuotr. dešinėje). Juos sveikino mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė, klasės auklėtoja Sigita Jakutavičienė, mokytojai, tėveliai, mažieji mokyklos mokinukai (nuotr. kairėje). Laimingo Jums skrydžio, jaunieji lietuvaičiai.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Sugrižo atgal į Lietuvą

Sugrižo į namus – savo numylėtą Klaipėdą, kur ažuolai siūbuoja, kur žalios pievos žaliuoja. Kur Raganų kalnas – gražioji Žemaitija, ten didin-ga Klaipėda. Toje gražioje Žemaiti-joje, Klaipėdos rajone 1923 m. sausio 20 d. gimė Pranas Rimeikis.

Gimė neturtingoje šeimoje. Tu-rėjo dvi seseris ir vieną brolių. Bro-liukas mirė prieš metus laiko – tą patį mėnesį ir tą pačią dieną.

Prano mama buvo siuvėja, tu-rėjo puikų balsą. Todėl ir visados dai-nuodavo. Dieną pasitikdavo su daina ir vakarą palydėdavo irgi su daina.

Stasė Viščiuvienė ir Pranas Rimeikis

Siuvo daug. Pranas, nors dar bu-vo nelabai didelis, jau padėjo mamai siūti. Taip ir Pranas pasidarė siuvėju. Jis, kaip ir mama, turėjo gražų balsą ir visados dainuodavo ir grodavo savo armonikėle.

Jis labai mylėjo Lietuvą, žaliuo-jančią Žemaitiją.

Kai Lietuva tapo laisva jis kartu su sūnumi aplankė Lietuvą du kar-tus. Labai sielojosi dėl tėvynės ge-rovės.

Kurį laiką Pranas gyveno Kybar-tuose ir dirbo plytinėje. Karo audrai užėjus, pasitraukė į Vokietiją. 21 m. prarado koją. Ilgą laiką gulėjo Vokie-

tijos ligoninėje. Išėjęs iš ligoninės ku-rį laiką apsigyveno Lyekio D.P. sto-vykloje.

Vėliau vedė, su žmona Lottie gy-veno privačiai. Susilaukė šeimos, sūnaus Prano ir dukros Angelės.

Iš Vokietijos 1955 m. atvyko į Ameriką. Apsigyveno Čikagoje, dirbo gitarų fabrike. Čia įsijungė į Brighton Park JAV Lietuvių Bendruomenę, priklausė Vytauto Didžiojo rinktinei, namų savininkų draugijai (jos jau nebėra).

Labai mėgdavo žuvauti. Išėjęs į pensiją, kiekvieną vasarą važiuodavo žuvauti į Wisconsin valstiją, kur apsistodavo pas Veroniką Šatienę.

Sveikatai sušlubavus turėjo atsi-gulti į ligoninę. Pradėjo širdelė šlu-buoti. Turėjo įdėti „varikliuką“, kad galėtų širdelė tuksėti. Operacijos metu visą laiką dainavo. Kai sustoda-vo dainuoti, slaugės ragindavo dai-nuoti. Operacija pavyko gerai – džiau-gėsi ir vėl linksmai gaudė žuvelės.

Tačiau praėjo porą metų ir jį vėl aplankė liga. Šį kartą turėjo apieisti Čikagą. Paliko viską, ką turėjo, nieko nepasiėmė. Išvažiavo pas sūnų, kuris gyvena Culpper miestelyje, Virginia valstijoje. Sūnus yra to miestelio me-ras, išrinktas du kartus. Dabar ruo-šiasi tretiesiems rinkimams.

Tėvas Pranas savo paskutines gyvenimo dienas praleido sūnaus glo-boje. Akis užmerkė š. m. kovo 19 d. Prano troškimas buvo dar kartą ap-lankyti Lietuvą. Jo troškimas išsipil-dė, tik šį kartą ten pasiliks jau am-žinai.

Laidotuvės buvo privačios.

Tėvo pelenus sūnus nuveš į Lie-tuvą, bus palaidotas motinos kape Klaipėdos kapinėse. Tad dabar Klai-pėdos kapuose ilsisi jau visa Rimeikių šeima.

Lietuvoje laidotuvėmis rūpinasi brolio dukra Laimutė. Ten už Prano sielą bus aukojamos šv. Mišios. Taip pat šv. Mišios už Prano Rimeikio sielą buvo atnašaujamos Švč. M. M. Ne-kalto Prasidėjimo bažnyčioje, taip pat Boston mieste.

Sudiev, mielas Pranai, tavo noras išsipildė – sugrižai į namus, į savo numylėtą Klaipėdą.

Stasė Viščiuvienė

Pranas Rimeikis su sūnumi.

A † A Dr. RIMVYDAS SIDRYS

Iškeliavus į Amžinybę ilgamečiam Lietuvių Fondo nariui, dosniai rėmusiam Lietuvių Fondą nuo pat pirmų-jų steigimo metų, reiškiame nuoširdžią ir gilią užuojautą jo dukroms ir sūnams su šeimomis bei visiems arti-miesiems.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą. Pasigesime darbštaus ir atsidavusio lietuvybei asmens.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

Mylimam tėveliui

A † A dr. RIMVYDUI SIDRIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo dukrai, Jaunųjų Atei-tininkų sąjungos pirmininkei LAIMAI ALEKSIENEI bei visiems šeimos nariams ir artimiesiems.

Jaunųjų Ateitininkų sąjungos centro valdybos nariai:

*Kazys Razgaitis
Daiva Kisielienė
Žibutė Pranckevičienė*

Mielam draugui

A † A dr. RIMVYDUI J. SIDRIUI

išėjus į Amžinybę, reiškiame gilią užuojautą jo šeimos nariams, giminėms ir draugams.

*Alė ir Antanas Razmai
bei jų vaikai su šeimomis*

Geriausią sportuojančio jaunimo draugą, trenerį, rėmėją ir skatintoją

A † A ALGIRDĄ BIELSKŲ

visada prisiminsime su pagarba, dėkingumu ir meile.

*Arvydas ir Daiva Barzdukai
Audrius Barzdukas
Lina Barzdukaitė-Bey
Rima Barzdukaitė-Acord*

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

◆**Draugo fondo tarybos posėdis** įvyks gegužės 26 d., trečiadienį, 1 val. p. p. „Draugo” administracijos patalpoje. Tarybos nariai kviečiami dalyvauti.

◆**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia į filmų popietę. Gegužės 26 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Babtai” iš ciklo „Mūsų miesteliai”. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti vienos valandos tyliojoje maldos penktadienį, gegužės 28 d., 7 val. v. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago.

◆**Atminimo dienos (Memorial Day)** iškilmės Lietuvių Tautinėse kapinėse, 8201 S. Kean Ave., Justice, IL 60458, vyks gegužės 30 d. 11 val. r. Tel. pasiteirauti: 708-458-0638.

◆**Atminimo dienos (Memorial Day)** šv. Mišios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks gegužės 31 d. 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus Mundelein seminarijos vicerektorius kun. August J. Belauskas. Šv. Kazimiero lietuvių kapinių Sklypų savininkų draugija visus maloniai kviečia 1 val. p. p. atvykti prie Steigėjų paminklo, kur religines apeigas atliks Jonas Kuzinskas. Mirusiems bus padėtas pašventintas vainikas, renginyje dalyvaus šauliai. Tel. pasiteirauti: 630-730-4823 (Birutė Vitkauskienė).

◆**Populiarių operų arijas ir duetus** atliks tenoras Antanas Zakarauskas ir sopranas Nida Grigalavičiūtė sekmadienį, birželio 6 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th St., Lemont, IL. Jiems akompanuos pianistas Ričardas Sokas. Dailiuoju žodžiu dalyvaus Aušra Jasaitė-Paulauskienė. Visus maloniai į labdaros koncertą kviečia „Saulutė”, Lietuvos vaikų globos būrelis.

◆**Čiurlionio galerijoje Jaunimo** centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, birželio 5 d., šeštadienį, 3 val. p. p. vyks prisiminimų apie neseniai iškeliavusį Anapolin dailininką Juozą Mieliulį popietė. Kviečiame visus, menančius šį neeilinį dailininką atvykti į popietę. Matysime filmą apie šiuo metu Lietuvoje, Radvilų rūmuose veikiančią J. Mieliulio parodą, pasidalinsime prisiminimais. Muzikinę programą atliks Lindos Veleckytės styginis kvartetas.

Čikagos lituanistinės mokyklos derželinukai džiaugiasi, kad kitais mokslo metais jie jau bus pirmokai. O ko išmoko būdami darželyje jie susirinkusiems tėveliams parodė paskutinę š. m. mokslo dieną.

Laimos Apanavičienės nuotr.

◆**Birželio 13 d., sekmadienį, prelatas Ignas Urbonas** savo kunigystės 75-mečio proga koncelebruos 9 val. r. šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių gerbiama prelatą pasveikinti ir su juo pabendrauti bus galima PLC didžiojoje salėje, o po 6 val. v. šv. Mišių – misijos priėngyje.

◆**Ziono lietuvių liuteronų parapija** ir vaikų darželis „Spindulėlis” kviečia į vasaros stovyklą 5–12 metų vaikus. Stovykla veiks nuo birželio 14 d. iki rugpjūčio 27 d. penkias dienas per savaitę nuo 8 val. r. iki 6 val. v. Krepšinio treniruotės, baseinas ir kiti vasaros smagumai. Kviečiame paauglius, kurie nori įgyti bendruomenei naudingo darbo valandų, dirbti savanoriais vasaros stovykloje. Mūsų adresas: 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453; tel.: 708-422-1433.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Gegužės 29 d., 7:30 val. v. klubo** salėje kultūros būrelis rengia koncertą, kurio programą atliks St. Petersburg Opera nariai. Su St. Petersburg Opera Company birželio 4–6 dienomis Palladium teatre statoma opera „Carmen” supažindins St. Petersburg Opera muzikinis direktorius Mark Sforzini ir šios operos režisierius Dean Anthony. Vietas prie stalų arba stalą (10 asm.) galite užsisakyti pas Angelę Karnienę tel.: 727-347-3717 arba pas Danutę Mažeikienę tel.: 727-367-6306. Įėjimo auka – 10 dol. (studentams – 7 dol.).

◆**JAV LB San Francisco apylinkės** valdyba (Sflithuanians.com) kviečia visus į lietuvių, latvių ir estų gegužinę – sporto dieną, kuri vyks sekmadienį, birželio 20 d., nuo 10 val. r. iki 6 val. v. San Pablo Dam parke, 7301 San Pablo Dam Rd., El Sobrante. Įėjimas nemokamas. Kaip nuvažiuoti iki parko sužinosite tinklalapyje www.norcalfishing.com

◆**Stovykla „Meno8Dienos”** Neringos stovyklavietėje, Vermont, šimet vyks rugpjūčio 22–29 dienomis. Registracijos forma ir informacija apie dėstomus kursus, reikalavimus ir sąlygas yra paskelbta Neringos stovyklavietės tinklalapyje www.neringa.org/meno.html. Norinčius dalyvauti prašome išsispausdinti iš tinklalapio registracijos lapą ir jį užpildžius, išsiųsti nurodytu adresu.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas įvyks gegužės 29 d.

Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont.

Kviečiame dalyvauti apygardai priklausančių apylinkių valdybų narius, apygardoje rinktus JAV LB tarybos narius ir apylinkių atstovus.

Registracija prasidės 11:30 val. r. Suvažiavimo pradžia 12:30 val. p. p.

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre penktadienį, gegužės 21 d., atidaryta 30 Lietuvos dailininkų paroda „Lietuviškas sezonas”. Parodos atidaryme dalyvaavo šios parodos kuratorė, „Arkos ” galerijos Vilniuje direktorė Dovilė Tomkutė. Paroda veiks iki rugpjūčio 15 d. kasdien nuo 12 val. p. p. iki 7 val. v. išskyrus antradienį ir trečiadienį.

Inos Stankevičienės nuotr.

Donoro diena Holy Cross ligoninėje

Holy Cross ligoninėje antradienį, birželio 1 d., rengiama Donoro diena. Kraujo donorai bus priimami nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. ligoninės auditorijoje, 2701 W. 68th St., Chicago, IL. Prieš atvykstant būtina užsiregistruoti tel.: 773- 884-4621 (Nancy). Atvykstant turėti tapatybę patvirtinantį dokumentą su nuotrauka.

Visi donorai bus vaišinami ledais ir gaus Heartland Blood Centers padėkos raštą. Turint daugiau klausimų prašome kreiptis į Shad tel.: 708-342-9720.

INVITATIONAL

GOLF TOURNAMENT

Saturday, June 19th, 2010

Scramble Format
1:30pm Shotgun Start
6:30pm Cocktail Reception with Live Music
Long Drive Contest with a "Koldunas"
7:30pm Dinner and Awards Ceremony

Please join us for the First Annual Liberty Mutual Invitational Golf Tournament and Awards Banquet Dinner benefiting the LITHUANIAN FOUNDATION, Inc. and the LITHUANIAN WORLD CENTER, Inc.

For more information please contact
Daiva Rugienius, Event Coordinator, at (949) 735-2779 or
Rimas Griskelis, Tournament Chairman, at (312) 315-5739
www.lithuaniangolf.com

Old Oak Country Club
143rd & Parker Road, Homer Glen, IL

LITHUANIAN WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

Informaciją apie Lietuvių Fondo bei Pasaulio lietuvių centro ruošiamą golfo turnyrą, kuris įvyks birželio 19 d. Old Oak Country Club, galima rasti internete adresu: www.lithuaniangolf.com, kur taip pat galima ir užsiregistruoti. Turnyrą remia „Liberty Mutual Insurance”. Vakare vyks iškilminga puota. Daugiau informacijos gausite pas Daivą Rugieniūtę tel.: 949-735-2779 arba Rimą Griškėlį tel.: 312-315-5739.

RENGINIAI PHILADELPHIA, PA...

☐ Philadelphia LB **Jaunimo sąjunga kviečia** visus lietuvius, europietiško futbolo mėgėjus ir profesionalus sudaryti komandą iš 7 žaidėjų, įskaitant vartininką, užsiregistruoti ir **dalyvauti lietuvių futbolo varžybose**, kurios birželio 5 d. 10 val. r. prasidės Southampton Soccer Association, 114 Street Rd., Southampton, PA 18966, aikštėje. Registracijos mokestis komandai – 250 dol. (į kainą įeina 10 marškinėlių, 10 pakvietimų į vakarėlį). Po futbolo turnyro 7 val. v. – Roberto Kupsto koncertas Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave.,

Philadelphia, PA 19134. Jūsų laukia apdovanojimai, vaisės. Daugiau informacijos suteiks Tadas tel.: 484-557-9167.

☐ Birželio 18 d., antradienį, nuo 7 val. v. iki 9 val. v. „Kaimo kapela” ruošia **prisiminimų vakarą, skirtą a. a. Broniui Krokiui**. B. Krokys buvo klubo „Gintarinės šaknys” pradininkas, dėstė lietuvių kalbą, supažindino su lietuvių literatūra ir ragino dalyvauti lietuviškos bendruomenės veikloje. Vakaras skirtas prisiminti a. a. B. Krokį ir išreikšti jam padėką.